

Misli Thoughts

**Print post publication number
100004295**

**JANUAR-FEBRUAR 2023
ŠTEVILKA - NUMBER 1
LETO - YEAR 72**

Misli januar-februar 2023

Vsebina:

- 3 Dragi in spoštovani rojaki
- 6 Izpod Triglava
- 12 Slovenski misijon Adelaide
- 15 Nekaj spodbud za srečno življenje
- 16 France Prešeren: Pevcu
- 17 Polovinke
- 21 Slovenski misijon Melbourne
- 29 V naravo je vpletena
čudovita ljubezen
- 31 Slovenski misijon Sydney
- 38 Ezopove basni za današnji čas
- 39 Iz Kraljičine dežele – Queenslanda
- 41 Queenslandski prijatelji
- 45 Tri zgodbe
- 46 Vaši darovi
- 47 Triglav Mounties
- 51 Božični prazniki
- 53 Razmišljanja Cilke Žagar
- 56 Naša pot v šolo

**O Gospa moja,
o Mati moja,
tebi se vsega darujem;
in da se ti vdanega skažem,
ti danes posvetim:
svoje oči, svoja ušesa,
svoja usta, svoje srce,
sebe popolnoma vsega.
Ker sem torej tvoj,
o dobra Mati, varuj me,
brani me kakor svojo last
in posest.
Amen.**

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Docklands, Melbourne
(foto: p. SP)

Spodaj: Gorska koča Burja na
Voglu (foto: Brigita Hernec)

Dragi in spoštovani rojaki!

Pod roko mi je prišel recept za srečno novo leto: »Vzemi 12 mesecev, jih skrbno očisti zagrenjenosti, zavisti, dlakocepstva in strahu ter razdeli vsak mesec na 30 ali 31 delov tako, da bo vse skupaj zneslo natanko eno leto. Vsak dan posebej pripravi iz enega dela truda ter dveh delov dobre volje in humorja. Dodaj k vsemu temu tri zvrhane jedilne žlice optimizma, eno čajno žlico strpnosti, zrnce ironije in ščepec taktnosti. Dobljeno maso potem bogato prelij z ljubeznijo. Pripravljeno jed okraši še s šopki drobnih pozornosti in jo vsak dan serviraj z vedrino.« Verjetno bodo prišli dnevi v letu 2023, ko vseh sestavin recepta ne bo mogoče do potankosti upoštevati, pa kljub vsemu spodbujam sebe in tudi Vas, da se potrudimo po svojih najboljših močeh. Phil Bosmans je zapisal: »Samo nasmehni se – in že boš lepši! Ljudje porabijo lepe denarce za to, da bi bili lepi in privlačni. Lepotni saloni uporabljajo vsa mogoča in nemogoča sredstva, da bi polepšali človekov videz. Izumetničena lepota! Zakaj toliko denarja in truda, če lahko vse okoli sebe očaraš že z enim samim nasmehom? O, kako grd si, kadar je tvoj obraz namrščen!« Zato Vam v letu 2023 želim čimveč nasmehov, ki bodo polepšali dan vam in vašim najbližjim.

Rad bi se vam zahvalil za vaše sodelovanje pri oblikovanju *Misli* in se tudi v bodoče priporočam.

V mesecu februarju nas bodo obiskali delegat frančiškanskega generalnega ministra v Rimu dr. p. Darko Tepert, provincial naše frančiškanske province p. Marjan Čuden in tajnik naše frančiškanske province dr. p. Tadej Strehovec. Pater Marjan in p. Tadej bosta obiskala vse tri naše misijone (petega februarja Sydney, dvanajstega februarja Adelaido in devetnajstega februarja Melbourne), p. Darko pa bo z nami krajši čas. Izrekamo jim dobrodošlico in želimo, da bi se med nami dobro počutili.

Pogosto se sprašujemo, kakšen je Bog. Ne moremo si ga predstavljati, nobena prisposoba ni dovolj popolna, da bi bila zanj primerna. Ko tako

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2023** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka! **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew:** MISLI, BSB: 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **Misli na spletu:** Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | ISSN 1443-8364

naš razum in naše besede omahujejo pred Božjo skrivnostjo, nam prihaja Bog sam naproti. Postane človek, da bi lahko v knjigi njegovega življenja brali, kdo je in kakšen je. Jezusovo življenje je tista knjiga, ki najbolj zanesljivo pove, kdo je Bog in kakšen je. Ker mi, ljudje, s svojimi umskimi napori ne moremo priti Bogu dovolj blizu, nam prihaja naproti On sam. In da bi ga lahko razumeli, je postal eden izmed nas. Ne le, da govori po človeško, ampak po človeško tudi čuti, trpi, se veseli in na koncu celo umre. Tudi njegov prvi korak v človeško družino je podoben našemu prvemu koraku v življenje. Ko se Bog učloveči, postane nebogljen otrok. Od Adama in Eve dalje ni izjeme. Pot, da postaneš človek, vodi prek otroka. Prav to je pot Boga: Božji Sin je postal človek tako, da je postal otrok. Njegovi smo, če sprejemamo njegove prijatelje, otroke, in če kakor otroci sprejmemo njega samega. Toda tudi za otroka v betlehemske jasliah velja, kar je pozneje rekel Jezus o sebi: »Kdor vidi mene, vidi Očeta.« Tudi takšen nebogljen in nemočen v jasliah je prava podoba našega Boga. Čeprav je Bog, ki je vse ustvaril, je postal odvisen od svojih staršev, od Jožefa in Marije in vseh drugih, ki bodo odslej vplivali na njegovo življenje in delovanje, dokler ga na koncu ne bodo njegovi sovražniki celo pribili na križ. Tudi mi smo v svojem življenju odvisni od drugih in drugi so odvisni od nas. Marija in Jožef sta storila vse, kar je bilo v njuni moči, da bi novorojeno dete zavarovala in mu nudila, kar je potrebno za življenje. Jezus v jasliah, odvisen od drugih, nam govori, da brez nas ne more ničesar storiti. Od nas pričakuje pripravljenost na sodelovanje z njim. Marija in Jožef sta njegova prva sodelavca, pozneje si bo izbral druge ljudi, ki mu bodo pomagali. Potrebuje nas, kakor vsak otrok, ki je odvisen od staršev. Bog potrebuje naše sodelovanje, da nas lahko odreši. Nič ne bo naredil namesto nas in brez nas. Zato se lahko vsakemu od nas zastavlja vprašanje, koliko je v nas pripravljenosti za solidarnost z drugimi in za sodelovanje z Bogom? Jožef in Marija sta opustila svoje življenjske načrte, ki sta jih imela, preden ju je doletela Božja izvolitev. Podobno pozneje apostoli, ki so takoj pustili svoje čolne in mreže in šli za Jezusom. Nebogljeno Dete v jasliah pričakuje nekaj te velikodušnosti tudi od nas in čaka na našo pripravljenost, da se vključimo v veliko delo odrešenja človeštva. Pa tudi, da vsak dan sprejmemo Očetovo voljo in jo v čim večji zvestobi izpolnimo. Pa da znamo pustiti v nemar svoje načrte, če pridejo v navzkrižje z Božjo voljo. Naj nas torej nemoč in nebogljenost Božjega Sina,

ki je postal za nas šibek otrok, spodbudi, da bomo postali njegovi prijatelji in sodelavci. Tedaj se bo rodil tudi v našem srcu, tedaj bo na svoj rojstni dan postal naš prijatelj in mi njegovi prijatelji in tedaj bo to za nas najlepši in najsrečnejši božič.

p. Simon Peter Berlec

Praznujemo lahko samo tam,
kjer smo resnično doma,
kjer smo sprejeti in nas ni strah,
kjer nam odpuščajo in smo lahko veseli.

Novorojeni prihaja,
da naš hlev spremeni v dom
in našo tujino v domovino
za srečevanje in spoštovanje;
prihaja v jasli mojega srca
in mi šepetaje: »Kako lepo je, da si,
da imam h komu priti,
da lahko koga udomačim!«

Novorojeni prihaja s sporočilom:
»Niste le zemlja in minljivost,
niste le imetje in moč,
niste le poraz in greh;
ne določa vas več vaša preteklost,
niste več žrtve vaših ran,
niste več ujetniki vaših dvomov!«

Oj, kakšna radost in lepota
je to božje rojstvo med nami in v nas;
radost, polna resnice,
radost, polna milosti,
radost, polna zdravja;
lepota, prepojena s skrivnostjo,
lepota, prepojena z milino,
lepota, prepojena z bližino!

Naj vam ta radost in ta lepota prinašata blagoslov
in vas spremljata skozi vse novo leto 2023!

p. Pavel Jakop

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

POSLOVIL SE JE BENEDIKT XVI.

Na starega leta dan, 31. decembra 2022, je tudi nas v Sloveniji pretresla

vest, ki jo je sporočil tiskovni predstavnik Svetega sedeža Matteo Bruni: »Z žalostjo vas obveščam, da je danes ob 9.34 uri v samostanu Matere Cerkve v Vatikanu umrl zaslužni papež Benedikt XVI.« Bil je 265. papež, ki je Cerkev vodil od 19. aprila 2005 do 28. februarja 2013. Papež Frančišek je že nekaj dni pred tem povedal, da je zdravstveno stanje njegovega predhodnika resno: »Spomnite se ga, ker je zelo bolan in prosite Gospoda, naj ga potolaži in podpira v tem pričevanju ljubezni do Cerkve do

konca!« Slovenski škofje so ob novici o smrti Benedikta XVI. katoličane in vse ljudi dobre volje povabili k molitvi za njegovo dušo in za Cerkev. Že na novega leta dan in naslednje dni so duhovniki in škofje maševali zanj. Na apostolski nunciatu je bila več dni odprta žalna knjiga, prav tako v ljubljanski stolnici. Maša zadušnica v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani pa je bila dan po pogrebu Benedikta XVI., na praznik Gospodovega razglasenja, v ljubljanski stolnici. Pri njej so se poleg vernikov zbrali slovenski škofje, redovni predstojniki in predstojnice, duhovniki, redovniki in redovnice, pa tudi predstavniki političnega življenja. V uvodnem delu je zbrane nagovoril apostolski nuncij v Sloveniji nadškof Jean-Marie Speich, ki je bil njegov učenec, sodelavec in ga je spremljal na nekaterih njegovih potovanjih. Pridigal je profesor Tone Štrukelj, dober poznavalec teološke misli Benedikta XVI., ki se je z zaslužnim papežem zbližal že pred desetletji tudi po zaslugi Božjega služabnika Antona Strleta. V nagovoru je povezal

praznik Gospodovega razglasenja in življenje pokojnega Benedikta XVI. Vprašal se je, ali ni tudi on eden treh modrih oziroma četrti kralj, saj je služil Večnemu Kralju? »Papež Benedikt je pred Kralja nebes in zemlje položil neminljive darove svojega duha. Kot pastir, učitelj in teolog, kot koncilski izvedenec in prefekt kongregacije za verski nauk je odločilno sooblikoval cerkvene dokumente,« je dejal Štrukelj. Omenil je njegovo predanost molitvi, čut za lepoto bogoslužja in ljubezen do glasbe, zlasti Mozarta. Spomnil je na svoje zadnje srečanje z zaslužnim papežem in njegove besede: »Vedno moramo iskati resnico in jo udejanjati v ljubezni. Resnica vedno zmaguje!«

IZJAVA ŠKOFOV OB SMRTI BENEDIKTA XVI.

Slovenski škofje so se mu zahvalili za zgled vere in njegovo služenje Cerкви, ter spomnili na nekatere njegove odločitve, ki so zaznamovale Cerkev v Sloveniji: »Ob koncu življenja zaslužnega papeža Benedikta XVI. smo hvaležni za njegov zgled vere in predanosti pri opravljanju papeške službe ter vse njegovo delo. Hvaležni smo mu za zgled zvestobe, poguma in požrtvovalnosti, s katero je to službo opravljal. Zaradi svoje zvestobe evangeliju in ljubezni do Cerkve je pokazal, kako globoko se je vtisnil v srca katoliških vernikov in dobromislečih ljudi po vsem svetu. Cerkev v Sloveniji je papežu Benediktu XVI. še posebej hvaležna, ker je leta 2006 ustanovil tri nove škofije: v Celju, Novem mestu in Murski Soboti. Prav tako je mariborsko škofijo povzdignil v nadškofijo in metropolijo ter s tem v Sloveniji ustanovil dve cerkveni

pokrajini. V času njegovega pontifikata je imenoval nadškofa msgr. Franca Rodeta za kardinala. Kot izreden teolog je objavil tudi številna teološka dela, ki so bila prevedena v skoraj vse svetovne jezike. V slovenski jezik imamo prevedenih skoraj 30 njegovih knjig. Slovenski škofje se zahvaljujemo Bogu za dar zaslužnega papeža Benedikta XVI., za njegovo vlogo učitelja in pastirja, ki jo je izvrstno opravil, ter za očetovsko naklonjenost, s katero je spremljal Katoliško cerkev v Sloveniji. Naj mu bo dobri Gospod bogat plačnik. Naj počiva v miru.«

JUBILEJNO GROZDETOVO LETO 2023

Na novega leta dan je minilo 80 let od mučeniške smrti blaženega Alojzija Grozdeta. Kot dijak klasične gimnazije se je za božične praznike odpravil domov, da bi nekaj dni preživel z domačimi. Ustavil se je v Stični in zatem nadaljeval pot, dokler ga niso 1. januarja 1943 pri Mirni zajeli partizani in ga, po zasliševanju in mučenju, pod krivo obtožbo v nočnih urah umorili ob potoku Vejeršca pod mirnskimi gradom. Proces za priznanje njegovega mučeništva se je začel kmalu po osamosvojitvi Slovenije, 3. junija 2010 pa je bil na evharističnem kongresu v Celju razglašen za blaženega. Na Mirni so se obletnice njegove smrti spomnili 1. januarja s sveto mašo v župnijski cerkvi, ki jo je daroval novomeški škof Andrej Saje. Ta je v pridigi dejal: »Za našo škofijo je danes poseben dan 80-letnice smrti mučenca, blaženega Alojzija Grozdeta, 27. maja letos pa bomo obhajali tudi 100-letnico njegovega rojstva. Zato bo letošnje leto posvečeno

temu blaženemu iz naše škofije.« Leto poteka pod geslom: »Luč je, ki pel sem za njo!« To je verz iz Grozdetove pesmi *Misijonarjeva molitev*. V jubilejnem letu želi krajevna Cerkev ljudem, predvsem mladim, še bolj približati lik tega mučenca in svetniškega kandidata, ki je bil povsem običajen fant. Vera mu je veliko pomenila, prav tako zakramenti; častil je Marijo, Kristusa Kralja in Srce Jezusovo; rad je imel domovino. Za njegovo kanonizacijo lahko največ storimo, če se mu priporočamo v raznih stiskah in potrebah.

GOLOB PRI PAPEŽU

Sveti oče je 17. decembra 2022 sprejel v zasebno avdienco predsednika slovenske vlade Roberta Goloba. Kot je povedal slednji po pogovoru s papežem Frančiškom, je bil obisk posebno doživetje in navdih za

nadaljnje delo. Golob se je zatem srečal s kardinalom Pietrom Parolinom, državnim tajnikom ter nadškofom Paulom Richard Gallagherjem, ki je odgovoren za odnose z državami in mednarodnimi organizacijami. Govorili so o vojni v Ukrajini in njenih posledicah, razmerah na Balkanu, o podelitvi statusa kandidatke za EU Bosni in Hercegovini, o energetske krizi in migracijah. Pozornost so namenili tudi odnosom med Slovenijo in Svetim sedežem, odprtim vprašanjem in želji, da bi se sodelovanje okrepilo.

PAHOR ZASLUŽNIM VRNIL ZLATI ČASTNI ZNAK SVOBODE

Predsednik države Borut Pahor, ki si je po mnenju mnogih prizadeval, da bi bil predsednik vseh, je pred koncem mandata šestim vidnim predstavnikom slovenske osamosvojitve vrnil odlikovanja Zlati častni znak svobode Republike. Kot je znano, so Igor Bavčar, France Bučar, Janez Janša, Jelko Kacin, Lojze Peterle in Dimitrij Rupel junija 1993 znak in listino vrnili. Kot je takrat zapisal Janez Janša, so odlikovanja vrnili iz protesta zoper akt

razvrednotenja najpomembnejšega procesa v zgodovini slovenskega naroda. Enako osamosvojitveno odlikovanje je takratni predsednik Milan Kučan podelil tudi Ljubu Bavconu in Janku Pleterskemu, ki sta osamosvojitvi javno nasprotovala. V luči praznovanja 30. obletnice ustanovitve naše države, njene obrambe v osamosvojitveni vojni in mednarodnega priznanja Slovenije, so odlikovanci predsedniku Pahorju sporočili, da so v duhu spoštovanja države in njenega dostojanstva pripravljeni sprejeti odlikovanja, ki so jih vrnili leta 1993. Slednji je ob vrnitvi odlikovanj 13. decembra v predsedniški palači povedal: »Gre za pet pomembnih osamosvojiteljev in za sina šestega, prof. Bučarja, ki so prišli k meni na to srečanje, zato, da bi tisto, kar so takrat vrnili, sedaj dobili nazaj. Zakaj sem ta predlog sprejel? Ker je prav, da so stvari na svojem mestu.« Predsednik prve slovenske vlade Lojze Peterle se je Pahorju zahvalil za vse poklone slovenske osamosvojitve ter jubilejne pozornosti. Pri tem je poudaril, da je slovenska samostojna država sad narodove volje, slovenske pomladi, žrtev junakov in milosti. Pahor je nekaj dni zatem vročil Zlati red za zasluge še sinu Jožeta Pučnika Gorazdu Pučniku. Gre za odlikovanje, s katerim je predsednik Janez Drnovšek Pučnika posthumno odlikoval leta 2006 ob 15-letnici samostojnosti Slovenije, a njegova družina odlikovanja doslej ni želela sprejeti. Gorazd Pučnik je ob vročitvi očetovega odlikovanja povedal, da so si premislili zaradi predsedniške drže Boruta Pahorja.

DOBILI PRVO PREDSEDNICO DRŽAVE

Na Martinovo nedeljo, 13. novembra 2022, smo imeli v Sloveniji drugi krog predsedniških volitev. Na njih je zmagala Nataša Pirc Musar, ki jo je podprlo dobrih 53 odstotkov volivcev. Premagala je Anžeta Logarja, ki ga je podprlo dobrih 46 odstotkov volivcev. Prva predsednica v zgodovini Slovenije je napovedala, da bo vse svoje moči osredotočila na varovanje temeljnih človekovih pravic in demokracijo. Nataša Pirc Musar, rojena 1968 v Ljubljani, je bila novinarka, informacijska pooblaščenka, zadnja leta pa odvetnica. Petletni mandat je nastopila 23. decembra s prisego v državnem zboru. Dan zatem je prevzela posle od svojega predhodnika Boruta Pahorja. Poleg njega so funkcijo predsednika države doslej opravljali Milan Kučan, ki je bil tudi zadnji predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov, Janez

Drnovšek in Danilo Türk. Na začetku mandata je težko ocenjevati, kakšna predsednica bo. V volilni kampanji sta jo javno podprla nekdanja predsednika Kučan in Türk, v drugem krogu pa je dobila podporo levega političnega pola in večinskih medijev, ki so politično zelo jasno opredeljeni.

BREZ ZAPORNIC NA SLOVENSKO-HRVAŠKI MEJI

Hrvaška je v noči iz starega leta v leto 2023 vstopila v schengensko območje. S tem je bil odpravljen nadzor na meji s Slovenijo. Vstop Hrvaške v schengen sta z dvigom zapornic na mejnem prehodu Obrežje in prižigom zelene luči na semaforju, ki dovoljuje prehod meje, simbolično oznanila pristojna ministra Slovenije in Hrvaške. Južna sosedja je obenem prevzela tudi skupno evropsko valuto evro, ki je nadomestil hrvaško kuno.

Zamenjava kun je v Sloveniji mogoča do konca marca, nato jo bo mogoče opraviti le še na Hrvaškem. Njihove banke bodo kune za evre menjale do konca leta 2023. Ukinitve nadzora na meji, pa tudi prevzema evra s strani Hrvaške, so se razveselili predvsem v obmejnih krajih. Brežiški župan je med drugim dejal: »Z vstopom Hrvaške v schengensko območje smo ljudje ob južni meji končno dočakali Evropo brez meja, saj smo prebivalci na obeh straneh meje od nekdanj povezani tako gospodarsko kot društveno in osebno.« Bolj preprosto bo tudi kupovanje ter obiskovanje lokalov na eni ali drugi strani.

NASLEDNJE NOVOLETNO SREČANJE MLADIH BO V LJUBLJANI

Na prehodu iz leta 2022 v leto 2023 je v Rostocku v Nemčiji potekalo Evropsko srečanje mladih pod geslom »duhovnost in solidarnost«. Na njem se je zbralo pet tisoč mladih, od tega dvesto iz Slovenije. Prior bratov iz Taizeja brat Alois je pri večerni molitvi 30. decembra napovedal, da bo prihodnje Evropsko srečanje mladih v Ljubljani. Začelo se bo 28. decembra 2023, končalo pa 1. januarja 2024. Pripravila ga bo Taizejska skupnost v sodelovanju z ljubljansko nadškofijo in drugimi krščanskimi Cerkvami ter s podporo mesta Ljubljana. Mlade romarje bodo na svojih domovih gostili prebivalci prestolnice in okolice. Srečanja prek dneva, molitve in delavnice bodo potekali v cerkvah in drugih prostorih v središču mesta, ob večerih pa se bodo mladi zbrali na skupnem prizorišču. Na razglasitvi v Rostocku je bil tudi ljubljanski nadškof Stanislav Zore, ki je med drugim dejal: »Vesel sem, da bomo lahko prihodnje leto ob tem času mlade iz Evrope gostili v Ljubljani, kar bo nedvomno priložnost najprej za nas, da poživimo svojo vero, da odpremo svoja srca in svoje razumevanje za ljudi in po drugi strani, da dovolimo, da drugi vstopijo v našo bližino, da doživijo našo vero, naš način slavljenja Boga. Na ta način lahko drug drugega obogatimo.«

PREŠERNOVI NAGRAJENCI 2023

Na Prešernov rojstni dan so v Narodni galeriji razglasili Prešernove nagrajence, ki bodo nagrade prejeli na državni proslavi na predvečer slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja. Prešernovi nagradi za življenjsko

delo bosta prejela multidisciplinarna umetnica Ema Kugler in akademski slikar Herman Gvardjančič. Nagrade Prešernovega sklada pa bodo dobili pisatelj in novinar Dušan Jelinčič, skladatelj Drago Ivanuša, pianist Aleksander Gadžijev, akademski slikar Nikolaj Beer, filmski režiser in scenarist Matevž Luzar ter arhitekturni atelje Medprostor. Strokovna komisija je v utemeljitvi Prešernove nagrade za Emo Kugler zapisala, da v skoraj štiridesetih letih svojega delovanja ves čas išče nove poti izražanja, raziskuje različne medije, jih pretaplja in sestavlja v nove oblike umetniških sporočil. Osrednji motiv njenega ustvarjanja je pogosto človek. Pri Hermanu Gvardjančiču pa je opozorila, da je že desetletja ena osrednjih figur slovenske likovne umetnosti. Od konca šestdesetih let uspešno razstavlja doma in v tujini; za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja. Med nagrajenci sklada pa lahko omenimo 28-letnega pianista Aleksandra Gadjjeva, doma iz Gorice, ki je na zadnjem Chopinovem tekmovanju v Varšavi prejel drugo nagrado. Nastopa na najprestižnejših koncertnih dvoranah po svetu, od Italije, Anglije in ZDA do Japonske in Avstralije. Leta 2021 je zmagal v Sydneyju na mednarodnem klavirskem tekmovanju.

FRANČIŠKAN Z RASTOČO KNJIGO

Na trgu pred frančiškansko cerkvijo in samostanom v Novem mestu so sredi decembra slovesno odkrili kip Frančiškana z rastočo knjigo. Z njim so se meščani poklonili patrom, ki so prišli v Novo mesto pred dobrimi 550 leti, ko so se umikali pred Turki. Meščanom, ki so jih sprejeli, so se frančiškani oddolžili

z vsestranskim delom. Spremenili so utrip mesta, poskrbeli za duhovno oskrbo, za zdravstvo, kulturno življenje so dvignili na višjo raven, začeli z osnovnim šolstvom, po njihovi zaslugi je v Novem mestu leta 1746 zaživela gimnazija, prva na ozemlju Avstro-Ogrske. Ta živi še danes in nadaljuje svoje poslanstvo, a kot svetna ustanova. Kip, ki ga je blagoslovil nadškof Stane Zore, opozarja na prepoznavno vlogo frančiškanov, ki so v tem času zaznamovali dolenjsko prestolnico, pa tudi na bogastvo arhitekture, ki ga skrivata cerkev in samostan. Gvardijan p. Tomaž Hočevnar je ob tem dejal, da je Frančiškan z rastočo knjigo za samostansko skupnost in za provinco simbol hvaležnosti za preteklost in sedanost, za vse brate, ki so več stoletij služili v novomeškem samostanu, in spodbuda za naprej.

Slovenian Mission Adelaide

P. DAVID ŠRUMPF OFM

47 Young Avenue, West Hindmarsh SA 5007

Poštni naslov: PO Box 156, WELLAND SA 5007

P. David (mobilni tel): 0497 097 783; Telefon v Melbournu: 03 9853 7787;

E-mail: slomission.adelaide@gmail.com

Letošnji advent je bil najdaljši mogoč, saj je bil božič na nedeljo, kar pomeni, da četrty teden ni bil »skrajšan«. Hvala Angeli Dodič, ki je pripravila letošnji adventni venec in na njem po blagoslovu na prvo adventno nedeljo prižgala tudi prvo svečko. Adventni venec je v tem času edina okrasitev oltarja – le k Mariji Pomagaj damo kakšen šopek. Hvala Angeli, ki skrbi za okrasitev cerkve, in Nadi Čargo, ki pripravi šopke na daritvenem oltarju. V tednu pred božičem smo postavili jaslice. Kot vsako leto sta jih postavila Ivan Legiša in Matija Polajžer. Zanjih nekaj let so pred oltarjem, kjer pa ni veliko prostorskih možnosti in so vsako leto približno enake. Tudi nosijo vedno isto sporočilo; ko se nanje ozremo nam govorijo: Jezus je prišel med nas kot

Bog z nami ...

Božično-novoletno drevo je kot že vsa zadnja leta postavila in ga lepo okrasila Justa Bole Schneider, ki se ji prav tako lepo zahvaljujemo. Zimzeleno drevo je znamenje življenja, ki nam je bilo podarjeno na božični večer. Ob novem letu pa nas spominja na stalni krog časa, ki se ponavlja – a nam daje vedno nove možnosti in priložnosti.

Jaslice smo blagoslovili na začetku naše zgodnje polnočnice, ki jo imamo ob 9. uri na sveti večer. V duhu smo blagoslovili tudi jaslice po naših domovih, blagoslovili pa smo kipce Jezuščka, ki so jih nekateri prinesli in jih po prihodu domov od polnočnice položili v domače jaslice. Te so nam ves božični čas oznanjale božično skrivnost in smo jih v cerkvi in po domovih imeli vsaj do praznika Gospodovega razglasenja ali svetih treh kraljev. Slovenska navada pa je, da imajo ponekod jaslice vse do praznika svečnice, ko sta Jožef in Marija odšla v Jeruzalem in Jezusa darovala v templju.

Praznik Svete Družine je po koledarju na nedeljo med božičem in novim letom. Ker letos te nedelje ni bilo, je bil praznik v petek, 30. decembra. Ker je Sveta Družina zavetnica naše cerkve in misijona smo se zbrali pri maši in jo počastili – čeprav nas ni bilo veliko. Oznanili smo, da s tem praznikom pričnemo praznovanje 40. obletnice blagoslovitve naše cerkve. Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar jo je slovesno blagoslovil 13. februarja 1983.

To obletnico bomo praznovali 12. februarja letos, ko nas bodo obiskali provincial p. Marjan Čuden, tajnik naše frančiškanske province dr. p. Tadej Strehovec in predstavnik našega generalnega predstojnika v Rimu, p. Darko Tepert. Ko se bomo s hvaležnostjo ozirali v preteklost in se zahvaljevali Bogu in rojakom, ki ste pod vodstvom p. Janeza Tretjaka postavili našo cerkvico, se bomo ozrli tudi v prihodnost in razmišljali, kako in koliko časa bo cerkev še lahko služila svojemu namenu kot skupni dom

slovenski katoliški družini v Adelaidi. Ko ste razmišljali in se odločali, ali bi postavili svojo cerkev ali ne, ste menda rekli »pa če bo za petindvajset let, se izplača« – in ste se lotili zidave. Bogu hvala za ta pogum – in pogum bo potreben tudi za prihodnost.

O tej se bomo imeli več priložnosti pogovoriti po maši pri kosilu v dvoranci, ko nas bodo naši gostje povabili na pogovor. Vabimo vas torej tisto nedeljo, 12. februarja, v našo cerkev in po maši v dvoranco. En teden prej, 5. februarja, bodo naši gostje praznovali 50. obletnico slovenske cerkve v Sydneyju, naslednjo nedeljo, 19. februarja, pa 55. obletnico cerkve v Melbournu.

Februarja pa pričnemo že tudi letošnji postni čas priprave na praznovanje velikonočnih praznikov. Pepelnica bo 22. februarja, ko boste šli v svoje lokalne cerkve, mi skupaj pa bomo postni čas začeli na prvo postno nedeljo, 26. februarja.

Svete maše bodo torej v naši cerkvi: nedelja 29. januarja (4. nedelja med letom in praznovali bomo tudi dan Avstralije), nedelja 5. februarja (5. nedelja med letom), nedelja 12.

februarja (praznovanje 40. obletnice naše cerkve), nedelja 26. februarja (1. postna nedelja), nedelja 5. marca (2. postna nedelja), nedelja 26. marca (5. postna, tiha nedelja) in nedelja 2. aprila (cvetna nedelja). Na vse te nedelje so maše vedno ob 10. uri dopoldne. Cvetni nedelji sledi veliki teden Kristusovega trpljenja in nedeljo kasneje je velika noč. Spored bogoslužja bo objavljen prihodnjič.

NAŠA POKOJNA

MARIJA MILOŠIČ, roj. IVANČIČ, se je rodila 24. maja v vasi Hrastovec, župnija Zavrč, vzhodno od Ptuja. V družini Martina in Marije Ivančič je bilo pet otrok, imela je brata Štefana in Franka, ki sta že pokojna, ter sestri Angelo, ki živi v Sloveniji, in Roziko, ki živi v Adelaidi. Ko je bila stara pet let, so jo poslali služiti na kmetijo. Ko je bila stara deset let, ji je umrla mama in prišla je domov ter gospodinjala družini. Pozneje je šla delat v tovarno in rodila se ji je hčerka Theresa. Poročila se je z Alojzom Milošičem in rodil se jima je sin Ervin. Leta 1969 sta starša s sinom prišla v Avstralijo in leta 1970 se jima je rodil še sin Davy. Sredi sedemdesetih se jim je pridružila hčerka, ki je prej odšla v Kanado. Njihov dom je bil v kraju Ingle Farm. Leta 1975 je v prometni nesreči umrl petletni sin Davy, kar je družino zelo potrla. Mož Alojz je pozneje odšel v Slovenijo in tam leta 1984 umrl. Marica je tako sama skrbela za družino, pozneje pa je skrbela in vzgajala tudi vnuka Filipa. Družino je preživljala z delom po različnih restavracijah. Na obisku v Sloveniji si je v prometni nesreči poškodovala kolk in imela več operacij. Težko je hodila in to smo seveda videli, ko jo je sestra Rozika vozila k nedeljskim mašam v našo slovensko cerkev. Stanje se je slabšalo, hodila je vedno težje, morala je v bolnišnico, maja letos pa v dom za starejše v Gawler, kjer je bila bližje sinu Ervinu. Devetega novembra 2022 je zaspala za večnost. Od nje smo se poslovili 23. novembra s pogrebno mašo v naši cerkvi in jo po maši pospremili na pokopališče Enfield. Njenim domačim iskreno sožalje, ona pa naj počiva v miru.

Nekaj spodbud za srečno življenje

»Lahko imaš napake, si zaskrbljen in včasih razdražen, vendar ne pozabi, da je tvoje življenje največje podjetje na svetu. Samo ti lahko preprečiš, da bi šlo v stečaj. Številni te bodo cenili, občudovali in te ljubili.

Biti srečen ne pomeni imeti neba brez neviht, cest brez prometnih nesreč, dela brez utrujenosti, odnosov brez razočaranj.

Biti srečen je najti moč v odpuščanju, upanje v bitkah, varnost na odru strahu, ljubezen v nestrinjanjih.

Biti srečen je ne samo ceniti nasmeh, ampak razmišljati tudi o žalosti.

Biti srečen ni samo proslavljanje uspehov, ampak tudi učenje iz napak. Ni samo uživanje ob aplavzu, ampak moramo znati biti srečni tudi v anonimnosti.

Biti srečen je verjeti, da je življenje vredno živeti, ne glede na izzive, nesporazume in krizna obdobja.

Biti srečen ni neizogibnost usode, ampak zmaga za tiste, ki so zmožni potovati v lastnem jazu. Biti srečen je prenehati se počutiti žrtev problemov in postati avtor svoje lastne zgodbe.

Biti srečen ne pomeni prehoditi puščave okrog sebe, ampak biti sposoben najti oazo v globini svoje duše.

Biti srečen je dopustiti živemu bitju, ki živi v vsakem od nas, da je svobodno, veselo in preprosto.

Vsako jutro se zahvali Bogu za čudež življenja. In znaj govoriti o sebi. Imej pogum slišati besedo 'ne'. Počuti se varno tudi takrat, ko sprejemaš kritiko, čeprav neupravičeno. Poljubljay otroke, razvajaj starše, živi poetične trenutke s prijatelji, čeprav nas prizadenejo.

In imej zrelost reči: 'Zmotil sem se.' Imej pogum reči: 'Odpusti mi.' Imej občutljivost za besede: 'Jaz te potrebujem.' Imej sposobnost reči: 'Ljubim te.'

Tako bo tvoje življenje postalo vrt priložnosti za biti srečen ...

Naj bodo tvoje pomladi ljubimke veselja. Naj bodo tvoje zime prijateljice modrosti.

In ko zgrešiš pot, začni vse znova, saj boš tako veliko bolj strasten za življenje. In ugotovil boš, da biti srečen ne pomeni imeti popolnega življenja.

Uporabi solze za namakanje strpnosti. Uporabi izgubo za brušenje potrpljenja. Uporabi napake, da z njimi izklešeš vedrino. Uporabi bolečino za utrditev užitka. Uporabi ovire za odpiranje okna razuma.

Nikoli ne obupaj!

Nikoli ne obupaj nad tistimi, ki jih imaš rad!

Nikoli ne zavrzi sreče, saj je življenje neverjeten spektakel!»

Jorge Bergolio (papež Francišek)

France Prešeren

(3. december 1800–8. februar 1849)

Pevcu

Kdo zna
noč temno razjasnit', ki tare duha!

Kdo ve
kragulja odgnati, ki kljuje srcé
od zore do mraka, od mraka do dne!

Kdo uči
izbrisať 'z spomina nekdanje dni,
brezup prihodnjih odvzet' spred oči,
praznoti vbežati, ki zdanje mori!

Kakó
bit' hočeš poet, in ti pretežkó
je v prsih nosit' al pekël, al nebo!

Stanú
se svojega spomni, trpi brez miru!

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Brisati samoto, polniti praznoto (17)

Topel poletni večer leta 1993 v Slovenski Istri. In dve dekleti na kolesih, ki med oljkami, zrelemi vinogradi in starimi kamnitimi hišami iščeta prenočišče. TRUŠKE, piše na tabli na začetku vasi, ki ni omembe vredna. »Glej, tamle je župnišče, župnik naju pa že mora prenočit,« rečem prijateljici Alenki, ko izčrpani rineva navkreber. Nejeverno me pogleda, ampak vseeno zapeljeva do vrat velike hiše, pred katero se ravno glasno poslavlja skupina ljudi. Avtomobilska prikolica je naložena z grozdem. »Dekleti, kar počakajta, samo brata z družino pospremim in sem vama na voljo,« naju prijazno nagovori postaven temnolas možki z očali. Okoli nog se mu mota pes. Za poslopjem se dviga cerkev, obdana s temnimi, vitkimi cipresami.

»Dominik Bizjak, ampak vsi me kličejo Dinko,« nama ponudi roko župnik, ko se sorodniki odpeljejo. »Tole je pa Riki.« Seveda lahko prenočiva – kolikor sploh spiva tisto noč. Spomin nanjo je ena sama glasba in smeh. Dinko igra na klavir, igra na kitaro, poje; kar razganja ga od veselja do življenja. Vsaj pri petju mu lahko pomagava, pri pesmih, ki jih poznavata, in tistih, ki jih je skladal ali napisal sam. Riki se srečen valja

po kavču, in vsake toliko, kot v opomin, da bo treba spat, zabije ura v cerkvenem zvoniku. Rodi se prijateljstvo.

Topel zimski dan dvanajstega januarja 2023, včeraj. Župnišče Vojščica na Krasu. Ni petja, ni smeha, iz cerkve odmeva molitev rožnega venca, pred oltarjem leži krsta. Dolga procesija ljudi se vije tja. Ko stojim pred njo, ne vem, kaj naj povem Dinku v zadnje slovo. Presenetila me je njegova smrt; dobri, izjemni ljudje pač ne bi smeli odhajati tako mladi – pri sedemdesetih. Ne morem si predstavljati, da v njej nepremično

leži vedno dinamični Dinko – fotograf, pesnik, skladatelj, glasbenik, ljubitelj slovenskega jezika, zanosni pridigar, častilec medžugorske Marije, oboževalec narave in vsega božjega v njej, preprosti dobrodušnež z bistrim humorjem, nemirni iskalec z globokim duhom, duhovnik, ki je resnično ljubil ljudi in Boga, Človek z veliko začetnico. Kot bi se mu hotel pokloniti tudi ta sončen in brezoblačen kraški dan, tako jasen in umit, da nese pogled do svetlikajočega se morja v daljavi in beli kamniti kraji kot izrezane kulise izstopajo na gričih Dinkove ljubljene fare.

Trideset let vmes. Trideset let med prvim spominom in tem slovesom, v katerih je bilo vsako srečanje res darilo, čeprav se tudi po več let nisva videla. Ko sem živela v Avstraliji, se mi je včasih oglasil s hudomušnim sporočilom, enkrat mi je poslal celo kaseto, na katero mi je ob spremljavi kitare posnel svojo pesem, ki mi je bila neznansko všeč in mi jo je moral zapeti ob vsakem srečanju. »Brišeš samoto, polniš praznoto ...« je šel refren. Kar bi pravzaprav moral biti, razmišljam zdaj, bistveni namen vsakega prijateljskega odnosa – da se zato, ker imamo drug drugega, ne počutimo sami. Večjo odgovornost do sočloveka imamo, kot da se samo družimo, več si lahko damo. Dinka je spoznalo in vzljubilo veliko meni dragih ljudi; vedno je imel na zalogi presenečenje: kakšen idiličen kraj v naravi, zapuščeno vas, kmečko gostilno, krasen sprehod ali nasvet, kaj je naslednjič nujno treba videti, čudovito razlago medžugorskega čudeža, ogled njegovih zmeraj svežih umetniških fotografij. Ko je bil še župnik v Sečovljah, sva z Branetom včasih prespala v najinem kombiju ob njegovem župnišču, od koder se je odpiral nebeški razgled na sečoveljske soline, in ga zjutraj »povabila« k nama na kavo.

Ročno izklesan kamnit pisemski nabiralnik, Vojščica na Krasu

Enkrat, ko sem bila še v Avstraliji, sva ga obiskali z Elico Rizmal, Zalika in Jon sta bila še otroka. Kurili smo ogenj, igrali kitaro, prepevali, Zalika je ob ognju ob tolčenju s paličicama celo demonstrirala aboriginski ples, skratka, bil je pravi skavtski večer. Ko sem Zaliki v Avstralijo sporočila, da je umrl Dinko – če se ga seveda še spomni, saj je vmes minilo toliko let –, mi je napisala: »To je pa res žalostno. Zelo prijazen je bil. To vedno ostane v spominu.« Tudi z Vojščice z Branetom nisva nikoli odšla, ne da bi nama v avto porinil zabojček domačega sadja ali kakšno steklenico žganja ali terana svojih faranov, in ob predzadnjem srečanju svojo pesniško zbirko *Nemir vesolja* s posvetilom: »Katarini in Branetu v spomin na skupno bivanje na zemlji.« In čeprav velikokrat podvomim (veri navkljub), da greš po smrti k Bogu in da se bomo tam spet srečali, trdno

verjamem, da je Dinko zdaj tam, popoln priprošnjik za mojo zmedeno dušo. Da pa ga je malo ostalo tudi tukaj, z nami. V srcu, v spominu, v pesmih, v naravi.

Tudi brez Dinkove smrti so me prazniki in vstop v novo leto izmučili. Vedno me. Mogoče zaradi prevelikih pričakovanj, da bo tokrat res vse tako, kot za praznike mora biti in kot si zaželim z božično-novoletnimi voščili. Da bom kupila prava darila. Da bomo z družino preživeli lep božični večer. Da bo potica uspela. Joj koliko je teh da-jev. Mogoče me od vsega najbolj utruja, da si želim v novo leto zakorakati prerojena, brez starih bremen in razvad. Seveda nikoli ne uspe, le kako bi, ko pa je prvi januar v resnici čisto navaden naslednji dan. Tako sem letošnjega decembra poskušala vsaj fizično »prevetriti« stanovanje, se znebiti odvečnih stvari, predvsem oblek, starih računov in dokumentov, pa tudi raznoraznih pisarij in prevodov za različne publikacije ter množice izrezkov, ki jih vsako leto znova preložim v druge mape, ne morem pa jih še zavreči, toliko tiste mlade Katarine tiči v njih. Nekatero imam še vedno shranjeno v mamini hiši v Ljubljani in tako mi je letos prišel pod roke sveženj časnikov *Katoliški glas*, za katerega sem nekaj malega pisala v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Njegov urednik je bil takrat starejši, zdaj že dolgo pokojni zamejski duhovnik Dušan Jakomin, odličen, narodnozaveden gospod, ki je služboval v Škednju pri Trstu in je prav tako kot Dinko ljubil slovensko besedo. Vsi, ki živijo blizu državne meje in se borijo z vplivi tujega jezika v vsakodnevnem govoru, jo zato še toliko bolj cenijo. Prosil me je, da bi za *Katoliški glas* napisala nekaj o slovenščini, bilo je ravno pred Prešernovim praznikom. Našla sem prav ta moj prvi članek, ki nosi naslov Govorica materinega jezika in je zanimiv tudi za vas pod Južnim križem. Predvsem zato, ker se začne s stavkom, ki mi ga je ob mojem prvem obisku Avstralije na Tasmaniji izrekel slovenski oče dveh odraslih sinov. »Najbolj me boli, da se ne bom nikoli mogel do konca pogovoriti s svojima otrokoma. Drug jezik govorimo in različnima deželama pripadamo.«

Takole sem takrat nadaljevala svoj zapis o jeziku:

»Kako čudno, da sem šele na drugem koncu sveta, ob stavku, izgovorjenem pod vročim avstralskim soncem, spoznala bistvo jezika, ki ti je bil ob rojstvu dan: samo v tem jeziku lahko izpoveš sebe prav do dna. Šele tako daleč od samoumevnosti slovenske besede, prek usod tistih, ki so se ji izneverili, daleč od slovenskega sveta, sem se poglobila vanjo.

Samoumevno se nam zdi, da govorimo slovensko. Manjkra pa se vprašamo – kako govorimo? Koliko časa posvetimo svojemu jeziku, pa naj bo to branje, pisanje, govorjenje. Kakšen je naš besedni zaklad in ali se dovolj trudimo bogatiti ga.

Štanjel na Krasu

Katerim tujkam smo podlegli in katere fraze, vljudnostne ali kar tako, so nas že zaslužjile. Ali kdaj prisluhnemo, kako govorijo ljudje – z nami in okrog nas?

Še vedno ostaja zavito v skrivnost, kaj nam vcepi to ljubezen do materinega jezika. Morda še največ prispeva vzgoja. Izobrazba v tej skrivnosti ne igra posebne vloge; koliko je povsem neukih, preprostih ljudi, ki nas očarajo, ko spregovorijo, in koliko takšnih z doktorskim imenovanjem, za katere bi bilo bolje, da ne bi nikoli odprli ust. In spet koliko onih, ki 'govorijo' kar nekaj svetovnih jezikov, zmrdujoč se nad majhnostjo slovenskega jezika in skromnostjo njegovega izražanja, ki jim prav zato nikoli ne bo razodel svoje veličine.

Niti na okolje se ne moremo zanesti; so ljudje, ki po dolgih letih življenja v tujini govorijo slovensko ne le tekoče, temveč s pravcatim žarom in v tem jeziku vzgajajo tudi svoje otroke, in oni drugi, ki iz želje postati eno s tistim narodom, povsem zavestno izrinejo iz spomina materino besedo. Ampak to ni nič novega, to se v milejši obliki dogaja tudi pri nas, v veliki želji razumeti se z Evropo in svetom. Govoriti 'isti' jezik, ki nas bo z izgubljanjem lastnega vedno puščal na pol poti.«

Tudi danes ne razmišljam dosti drugače in se zmeraj trudim govoriti slovensko brez tujk in angleških mašil, pa naj še tako razlagajo, da je dandanes pač angleščina nekakšen svetovni jezik. Pred kratkim sem bila v novomeški knjižnici na večeru igralke Saše Pavček (hčerke priljubljenega pesnika Toneta Pavčka). Med drugim je pripovedovala tudi o svojem poučevanju mladih bodočih igralcev na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, in kako grozno ji je, ker študentje v medsebojnem pogovoru uporabljajo veliko angleških besed, včasih tudi cele angleške stavke. Ker se tako menda lažje izrazijo, tako pravijo. Jim je rekla, da se da v slovenskem jeziku vse čisto lepo izraziti in da če bomo nadaljevali v takšnem duhu, kmalu tudi narod več ne bomo. O jeziku sva imeli tik pred silvestrovim zanimiv pogovor tudi z mojo birmanko, 28-letno Evo, ki s fantom Nizozemcem zdaj že nekaj let živi v Amsterdamu in tam dela kot arhitektka. V službi govori nizozemsko, s fantom se pogovarjata v angleščini. Pravi, da ji slovenščina manjka v vsakodnevnih pogovorih, ker je pač nekatere stvari bolj preprosto izraziti v materinem jeziku. Vesela je, da je veliko v stikih s prijateljicami in družino v Sloveniji, po sporočilih in preko video klicev, tako slovenščino kar veliko uporablja. Pa tudi bere slovenske knjige, da bi izgubila čim manj našega besedišča. Slovenščino se uči tudi njen fant, ki se mu zdi prav, da vложи svoj čas in trud v razumevanje njene družine, države in kulture, če že ona zaradi njega živi v tuji državi in se je naučila tudi njegovega jezika. Kaj pa otroci, če bodo? »Zagotovo bi otroke vzgajala v obeh jezikih, že zaradi komunikacije s starimi starši in sorodniki, in tudi zato, ker se priložnosti, da se lahko od ranega otroštva jezik praktično 'privzgoji', pač ne spusti iz rok. Pa seveda je jezik verjetno najbolj pomemben del posameznikove kulture in povezanosti z državo rojstva. Ta čut, to povezanost, se mi zdi lepo prenesti na potomce.«

Pametna punca, tale moja Eva.

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
Sts. CYRIL and METHIDIUS Tel.: (03) 9853 7787
SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Mesec januar 2023. Če zaprem oči in se v mislih vrnem v minulo leto, lahko rečem, da je prineslo marsikatero novo življenjsko izkušnjo. Pogosto sem se srečeval z ljudmi, ki jih je bolezen treščila na bolniško posteljo, ali pa so se poslovili s tega sveta. Pokopal sem 33 ljudi, od tega 16 moških in 17 žensk. Je že resnično dejstvo, da se naša slovenska skupnost v Melbournu redči. Vsekakor ni čas za obup ali da bi se prepustili pesimističnemu razmišljanju. Naša realnost postaja, da nas bo vedno manj, in dobro je, da se pred tem dejstvom ne slepimo ali ga prikrivamo. Kakorkoli že bo, potrudimo se narediti, kar smo glede na leta in naše moči še sposobni. Več je nemogoče. In morda bodimo zadovoljni že s tem, da večinoma še vedno lahko sami skrbimo zase. Tudi starost je lahko lepa in privlačna, če jo skušamo sprejeti kot del naše življenjske poti. Lahko iz dneva v dan samo »jamramo«, kako je hudo in kako nas je vedno manj in se smilimo sami sebi, lahko pa iz teh poznih let, ali kot se rad pošalim, na četrti življenjski univerzi, naredimo nekaj novega, bogatega in osrečujočega zase in za druge. Vesel sem vsakega, ki

še lahko pride – za večino od vas – do oddaljenega Kewja k maši; res je vsak dobrodošel v naši cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda.

Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, oslabelosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev v Kewju, še vedno obstaja možnost spremljanja maše na družbenem omrežju. Prenašamo tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (am) na naši Facebook strani: Slovenian Mission Melbourne <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

Za leto 2023 želim z vami deliti misel Phila Bosmansa Skupaj v istem čolnu: »Novo leto. Praznujmo skupaj. Sedimo v istem čolnu. Vsi ljudje kot bratje in sestre v istem čolnu. Ljudje, ki plujemo skupaj. Fantastične sanje. Sonce pleše po nebu. Ribe pojejo v morju. Vsi ljudje kot bratje in sestre v istem čolnu sveta. Šibki in močni. Vsi narodi in rase. Mogočni in nebogljeni. Bogati in revni. Fantastične sanje. Zakaj se moram zbuditi in videti, kako je čoln težko poškodovan, divja brez orientacije? Zakaj slišim, kako idealisti in preroki v čolnu obupano iščejo človeka s srcem? Boš prinesel v ta čoln svoje srce?«

Drugo nedeljo v mesecu novembru (13. 11.) sem z občestvom v Geelongu (v Slovenskem društvu Ivana Cankarja) daroval mašo in po njej imel molitve za naše drage rajne. V St Albansu pa smo se po maši, ki je bila v cerkvi Sacred Heart, zbrali pred kapelico slovenskega društva St Albans, kjer smo se v molitvah spomnili vseh, ki so se poslovili s tega sveta. Na prvo adventno nedeljo, 27. novembra, smo blagoslovili adventi venec. Adventno romanje v Ta Pinu smo imeli v soboto, 3. decembra 2022. Ob 10. uri smo se zbrali pred našo kapelico Svete Družine, kjer smo zapeli litanije in nato ob 11. uri darovali mašo v romarski cerkvi, kjer smo se še posebej spomnili vseh, ki so po bolnišnicah, po domovih za ostarele, osamljenih in kakorkoli drugače preizkušanih. Vsi ste bili z nami povezani v oddaljeni bližini. Po maši smo se okrepčali iz svoje popotne torbe. V nedeljo, 4. decembra, nas je v dvorani obiskal sv. Miklavž. V imenu vseh hvala

učencem naše Slomškove šole, ki so mu pod budnim očesom učiteljice Julie Kure Bogovič in ravnateljice Veronice Smrdel Roberts pripravili prisrčen sprejem.

Toplina in sij luči nas je pripeljal do svetega večera, 24. decembra, ko smo ob 21. uri (9 pm) pred lurško votlino

obhajali polnočnico. Kar lepo število se nas je zbralo. Vsem prisotnim ta večer sem hvaležen za sodelovanje.

Za praznike je bilo res veliko priložnosti za srečevanja, saj se je sveti večer prelil v božič, ko sta bili maši ob 8. in 10. uri. Tudi na zadnji dan leta, v soboto 31. decembra 2022, in na novega leta dan 2023 smo se zbrali pri maši ob 10. uri. Pri prvi smo se zahvaljevali za vse prejete milosti, pri drugi pa prosili blagoslova in varstva za naprej. Spremljala nas je misel bl. škofa Slomška: »Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo.«

ZAHVALA

Kot že mnogo let, gre tudi letos iskrena zahvala **Simonu Grilju**, ki je umetelno in z veliko mero požrtvovalnosti poskrbel za okrasitev in postavitve jaslic v lurški votlini pred Baragovo hišo, za postavitve ozvočenja na sveti večer, za sodelovanje pri mašah ...

Naša tiskana OZNANILA so vstopila v 46. leto izhajanja, revija MISLI pa začnjenja 72. leto. Misli bodo izšle v šestih številkah kot dvomesečna revija. Naročnina za leto 2023 ostaja 60 \$, letalsko po svetu 120 \$. Posebno bi se rad zahvalil vsem, ki redno poravnate

naročnino za tekoče leto in darujete v Bernardov sklad.

V mesecu februarju nas bodo obiskali delegat frančiškanskega generalnega ministra v Rimu dr. p. Darko Tepert, provincial naše frančiškanske province p. Marjan Čuden in tajnik naše frančiškanske province dr. p. Tadej Strehovec. Pater Marjan in p. Tadej bosta obiskala vse tri naše misijone. Petega februarja Sydney (praznovanje 50. obletnice blagoslovitve slovenske cerkve sv. Rafaela), dvanajstega februarja Adelaido (praznovanje 40. obletnice blagoslovitve slovenske cerkve sv. Družine) in devetnajstega februarja Melbourne (55. obletnica blagoslovitve slovenske cerkve svetih bratov Cirila in Metoda), p. Darko pa bo z nami krajši čas. Poleg praznovanja obletnic blagoslovitve naših cerkva bo potekal

Zlatoporočenca Jože in Majda Grilj,
28. december 2022

tudi pogovor o naši frančiškanski prihodnosti in delovanju med vami. Pri nas v Melbournu bodo vsi trije gostje prisotni **v petek, 17. februarja**. Ob 10. uri bo maša, po njej pa vabljeni na pogovor z njimi v prostorih pod cerkvijo. Pater Marjan in p. Tadej bosta z nami tudi **v nedeljo, 19. februarja**. Ob 10. uri bo maša, po njej pa vabljeni

Zlatoporočenca Peter in Betty Belec,
6. januar 2023

na »slovensko kosilo«, ki ga bo za to priložnost pripravilo Društvo sv. Eme pod vodstvo Olge Bogovič, in pogovor z njima.

Praznik Lurške Matere Božje bo v soboto, 11. februarja 2023. Na ta dan bomo obhajali 31. svetovni dan bolnikov. Papež Frančišek je za to priložnost napisal poslanico z naslovom: »Poskrbi zanj.« Sočutje kot sinodalno izvajanje zdravljenja.

Takole jo začne: »Dragi bratje in sestre! Bolezen je del naše človeške izkušnje. Vendar pa lahko postane nečloveška, če jo živimo v osamljenosti in zapuščenosti, če je ne spremljata skrb in sočutje. Ko hodimo skupaj, je normalno, da se nekdo počuti slabo, da se mora ustaviti zaradi utrujenosti ali zaradi kakšne nezgode na poti. Tam, v takšnih trenutkih vidimo, kako hodimo: ali v resnici hodimo skupaj, ali pa smo samo na isti poti, vendar vsak zase, pazimo na svoje koristi in pustimo, da se drugi »znajdejo«. Zato vas na ta XXXI. svetovni dan bolnikov, sredi sinodalne poti, vabim k razmišljanju o dejstvu, da se lahko ravno ob izkušnji krhkosti in boleznih naučimo hoditi skupaj skladno z Božjim slogom, ki je bližina, sočutje in nežnost ... Bratje, sestre, nikoli nismo pripravljene na bolezen. Pogosto tudi ne na sprejemanje starosti. Bojimo se ranljivosti, prežemajoča kultura trga pa nas sili, da jo zanikamo. Za krhkost ni prostora. In tako nas zlo, ko vdre in nas napade, omamljene pusti na tleh. Takrat se lahko zgodi, da nas drugi zapustijo, ali pa se nam zdi, da jih moramo zapustiti, da se v odnosu do njih ne bi počutili kot breme. Na ta način se začne osamljenost in nas

zastupi grenak občutek krivice, zaradi katerega se zdi, da so se zaprla tudi nebesa. Pravzaprav se naprezamo, da bi ostali v miru z Bogom, ko se uničuje naš odnos z drugimi in s seboj. Zato je tudi glede bolezni tako pomembno, da se vsa Cerkev meri po evangeljskem zgledu usmiljenega Samarijana, da bi postala veljavna »poljska bolnišnica«. Njeno poslanstvo se namreč, zlasti v zgodovinskih okoliščinah, ki jih doživljamo, izraža v izvajanju skrbi. Vsi smo krhki in ranljivi; vsi smo potrebni tiste sočutne pozornosti, ki se zna ustaviti, se približati, oskrbeti in olajšati. Stanje bolnih je torej klic, ki prekine brezbriznost in zadrži korak tistega, ki napreduje, kot bi ne imel sester in bratov ...«

POSTNI ČAS se bo pričel na pepelnično sredo, 22. februarja 2023. Maša s spokornim obredom pepelenja bo ob 10. uri. Ta dan je strogi post.

KRIŽEV POT bomo premišljevali ob petkih in nedeljah pred mašo.

SLOVENSKO DRUŠTVO JADRAN – maša v prostorih društva bo v nedeljo, 19. marca ob 12.30.

Praznik Gospodovega oznanjenja bo v soboto, 25. marca.

Cvetna nedelja bo 2. aprila, velika noč pa 9. aprila 2023.

ODŠLI SO

STANKO STARC je umrl v soboto, 12. novembra 2022, na svojem domu v Avondale Heightsu. Rodil se je 2.

februarja 1939 v Smokvici pri Gračišču. Od njega smo se poslovili v petek, 25. novembra 2022, v cerkvi St Martin De Porres v Avondale Heightsu. Ob 12.30 je bila maša zadušnica, po njej smo ga ob 14.15 (2.15 pm) pokopali na pokopališču Keilor. Osnovno šolo je obiskoval v Smokvici in bil sošolec bodoče žene Marije. S petnajstimi leti se je zaposlil v tovarni pohišva. Pri enaindvajsetih letih je dobil poziv, da se mora prijaviti za obvezno triletno služenje vojaškega roka. Nad tem ni bil navdušen, zato se je odločil poiskati drugo rešitev. Podal se je v daljno Avstralijo, kamor je dvaindvajsetleten prispel januarja 1961. Pripotoval je z majhnim kovčkom in skoraj prazno denarnico, angleško je znal le nekaj besed. V Port Melbourne, kjer je ladja pristala, sta ga pričakala teta Vitalia in Libero. Tri dni pozneje je že delal. Prvo leto svojega bivanja je trdo delal, ni hodil ven in se družil, saj sta ga nova država in sprememba življenjskega sloga čisto prevzela. Bil je tih in sramežljiv, zato je menil, da je najvarneje poiskati ženo kar v Sloveniji. Enemu svojih prijateljev je napisal pismo in ga povprašal o stari sošolki in prijateljici Mariji. Ko je Marija to izvedela, mu je takoj odpisala in mu predlagala, da naj ji kar sam piše, če želi izvedeti, kako je. Izmenjala sta si fotografije in si začela dopisovati. Čez nekaj časa sta se prek pooblaščenca poročila, tako da je Marija lahko prišla v Avstralijo. Stanko je po njenem prihodu najel hišico v Footscrayju. Čez eno leto sta se znova poročila. Kmalu se jima je rodila hči Diana, čez 16 mesecev pa hči Sandra. Stanko je bil avanturističen duh, zato je z družino veliko potoval. Oba z ženo sta rada vrtnarila in domače

oskrbovala z dobrotami. Stanko je 27 let delal kot kovinski strojnik za ABB motors. Po upokojitvi se je odločil, da se bo posvetil svoji pravi življenjski strasti in postal je čebelar, kar je bil tudi njegov oče. Čebelje panje je imel po vsej Viktoriji in prideloval je med, pripravljaj liker, medico in propolis ter izdeloval sveče iz čebeljega voska, ki so jih prodajali od doma. Za svoje izdelke iz medu je prejel številne nagrade na razstavi Royal Melbourne Show. V časopisih je bilo tudi veliko člankov o njegovi strasti do čebelarstva. V čebelarskem okolju je stkal številna tesna prijateljstva; to je bila priložnost, da je izstopil iz slovenske mreže in se povezal z drugimi Avstralci, ki jih sicer ne bi srečal. V Diggers Restu je ustanovil šolo J Beekeeping in svoje znanje posredoval mlajši generaciji. Z Marijo sta bila poročena 56 let. Hčerka Sandra je na koncu povedala: »The last thing he said to me was in Slovenian: 'Sem bil srečen, da sem imel hčerki (I was fortunate to have daughters).' Tato, your commitment to your family, your compassion, hard work, bravery, generosity and sense of adventure will live on inside us forever. You have left a good legacy for us to remember you by. Whenever I see a buzzing bee or a jar of honey, I will think of you. Goodbye, Tato. I will miss you.«

Sočutje ženi Mariji, hčerkama Diani in Sandri, vnukinjama Madeline in Sarah, ter vnukom Milesu, Jamesu in Andrewju.

VENČESLAVA (Slavka) FRANETIČ, rojena CVETNIČ, je umrla 23. novembra 2022 v Oak Towers Aged Caru v Oakleighu. Rodila se je 18.

septembra 1937 v Slovenski vasi pri Pivki. Od nje smo se poslovili v četrtek, 1. decembra 2022, ob 9.45 v Blair Chapelu na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Po slovesu smo jo pokopali na tamkajšnjem pokopališču. Bila je najstarejša od štirih deklet v družini. Osnovno šolo je obiskovala v Pivki, po njej pa je štiri leta delala v lokalni tovarni pohišva. Leta 1956 je pri devetnajstih letih z blagoslovom staršev odšla s skupino deklet čez italijansko mejo. Dva meseca je preživela v begunskem taborišču Gaieti, nato 22 mesecev v Cremoni. Tamkajšnje razmere niso bile preveč hude, saj je dobila delo kot kuhinjska in hišna pomočnica. Desetega marca 1958 se je vkrcala na ladjo v Genovi in po mesecu dni vožnje prispela v Port Melbourne. Potovala je z dvema življenjskima prijateljicama Berto in Anico. Pater Bazilij je dekleta pričakal v pristanišču in ji našel gospodinjsko delo pri družini Brighton. Po dveh mesecih si je našla delo v bolnišnici Eye & Ear. Na novoletnem slovenskem plesu v mestni hiši Prahran je spoznala bodočega moža Milana. Poročila sta se 1. avgusta 1959 v cerkvi Sacred Heart v Oakleighu. Leta 1960 se jima je rodil sin Roman, leta 1963 sin Stojan, devet let kasneje pa hčerka Tania. Bila je ustanovna članica slovenskega kluba Planica, kjer se je izkazala kot zelo dobra kuharica. Njena športna moč je bila osredotočena na balinanje.

Vnuk Aidan je o svoji babici povedal:

»Nana was a supporter in anything I did. I couldn't ever possible do anything wrong, or nothing like could ever be my fault! The only thing she never really loved with me was AFL – to dangerous

and not enough money. She would have much preferred me to be a professional golf or tennis player.

One other thing nana didn't like were dirty feet through the house. So, I remember as a kid and a big kid, sitting on top of the washing machine in the laundry with my feet in the sink and nana washing my feet with soap.

Following the foot massages I also remember her also regularly cutting my toe and hand nails. She however didn't use our conventional nail clippers, but instead these ginormous scissors. Toe nails wasn't my favourite hygienic task so I would never complain apart from when those massive scissors cut a little too short.

Nana was a lady of few words and showed her love through back scratches, food & laughter. Food, well, this was nanas love language for sure. I could stand here all day and speak about her donuts, her gnocchi, her biscuits, her lasagne, her chocolate soup and I could also go on about how no matter how hard I tried, I could never cook my schnitzels the same. However, my absolute favourite was her chicken noodle soup. Every week when we would go to Anna and grandads after school I would always come home to a bowl of soup. I remember one day coming home after school when it was about 40 degrees and nana didn't have my soup. She said it was too hot. Of course, she got a pot out straight away and cooked me a bowl. A few years ago, I asked nana how she made it because I needed to know how to cook it so it can live on forever. She said: turkey bones, carrot celery and parsley. I asked, if that's it and she said, yep, that's it. I

was a little confused so I insisted to watch from scratch and take notes. Of course, there was onion salt Vegeta and few other bits and pieces she added in which she forgot to tell me about, which I now thankfully have written down. So out of all the amazing food she has provided myself and everyone over the years noodle soup will always be the winner for me.

One last memory I'll share is from time when we were little and had sleep overs, nana would always tuck Elise and me in bed. She would always ask: you love nana, and we say yes. She says how much, and we would always say we love you all the way up to the sky and stars. So nana, I love you all the way up to the sky and stars.

Sočutje možu Miru, sinovoma Romanu in Stojanu, hčerki Tanii, vnukinjam Elisi, Olivii in Talii, vnukoma Aidanu in Noahu, pravnuku Williamu, ter sestrama Francki in Jožki v Sloveniji.

SERGIO BENČIČ je umrl v soboto, 26. novembra 2022, v Western Hospitalu v Footscrayju. Rodil se je 4. maja 1936 v Saležu na Hrvaškem. Od njega smo se poslovili v torek, 6. decembra 2022, v cerkvi St Martin De Porres v Avondale Heightsu. Ob 11. uri je bila maša zadušnica, po njej smo ga ob 13. uri (1 pm) pokopali na pokopališču Keilor. Sočutje ženi Anni, sinu Johnu, hčerki Sonyji, vnukinjam Melissi, Kristini in Jacinti, pravnukinjama Isabell in Alessiah, sestri Nerini v Avstraliji, ter bratu Milanu v Sloveniji.

ANA ZEC, rojena LAPANOVIĆ, je umrla v petek, 16. decembra 2022, v Austin Hospitalu. Rodila se je 6.

novembra 1964 v Banji Vrućici. Od nje smo se poslovili v petek, 23. decembra 2022, v naši cerkvi v Kewju. Ob 11. uri je bila maša zadušnica, po njej pa smo jo ob 13.45 pokopali na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Sin David je o mami Ani povedal:

»May you rest in peace, mum, and now be in heaven and looking down upon us. You were my rock, my best friend and my role model. You were my everything. You were a loving wife and mother who worked so hard to support our family, you always put us before yourself and always made sure that we were all okay. There isn't anything that you would not have done for us, even after your diagnosis, you were so strong and acted like nothing happened, you continued to support the family by doing whatever you could. You never missed any of my events, you were always there for me when I had my football, soccer, basketball games and were always my biggest supporter. I always knew I could look to the side line, and you would be there waving and smiling and that would motivate me to be better and always do better. Our bond was stronger than anything, nothing could separate us or could break us. I wish that you were here and still with us. Life is not fair, I wish that you could see me graduate, get married and see my future kids.

As I write this message, words can't describe how I feel and how empty my heart is without you in my life. I know that you will always be with me and will always be looking over me. There isn't enough words to ever describe how much you meant to me. You were always the life of the party, you put

others ahead before yourself and would always make sure that everyone else is okay before you were. You were the most compassionate, loving, accepting and kindest person that we all knew. You have taught me things that no one else can, I am not the person I am today without you. You taught me how to be loving, understanding, compassionate and mostly how to be a good person. You are the strongest person that I know, you were the core to our family. You are my everything and I will always know that no matter what I do or where I am, you will always be with me in my heart.

You fought hard right to the end, you overcame every obstacle that was put ahead of you, you never complained

and always stayed happy regardless of the situation. Being by your side every day in hospital, talking to you, singing to you and praying to God that you would come out well and healthy.

To my best friend in the entire world. Your stable, loving guidance made me into who I am, you're the glue that holds our family together. You do so much for others and so little for yourself. You're the light of my life.

Mum, I love you so much, God bless you and I hope you find comfort and peace up in heaven. May we one day be reunited and I will see you on the other side. Rest in peace.«

Sočutje možu Dragu, hčerki Kristini, sinu Davidu, ter bratoma Mariju in Iliju v Sloveniji.

V NARAVO JE VPLETENA ČUDOVITA LJUBEZEN

Vzemi si čas, da si v miru ogledaš cvetlico, pozorno in z ljubeznijo. Če hočeš od bliže spoznati drevo, dobro opazuj, kaj ti bo pokazalo. Videl boš njegovo bogastvo in njegovo revščino: njegovo prebujanje in cvetenje spomladi, njegove sadeže poleti, njegovo umiranje jeseni in njegovo smrt pozimi. Če hočeš od bliže spoznati drevo, tedaj se nikoli ne spozabi in ne rani njegovih korenin, sicer bo umrlo za vedno. Tako je tudi s človekom. Rože cvetijo tudi, če jih nihče ne gleda. Drevesa rodijo sadove, ne da bi spraševala, kdo jih bo jedel. Nimamo na voljo veliko časa, da bi bili srečni. Dnevi hitro minevajo. Življenje je kratko. V knjigi svoje prihodnosti si rišemo sanje, nato pa nam neka nevidna roka te sanje prekriža. Nimamo izbire. Če ne znamo biti srečni danes, ne pričakujmo preveč od jutri! Zgrabi ta dan z obema rokama. Rad sprejmi, kar ti daje: svetlobo tega dne, zrak in življenje, smeh tega dne, jok in igro, čudež tega dne. Sprejmi ta dan!

Phil Bosmans

Jože in Angelca Veedetz

Milena Birsa

Srečka Francescutti dopolnila 102 leti

Ton@Brne

ST. RAPHAEL'S SLOVENIAN MISSION
 p. Darko Žnidaršič OFM
 313 Merrylands Road, PO Box 280
 MERRYLANDS NSW 2160
 Tel.: (02) 9637 7147
 Mobile: 0409 074 760
 Fax: (02) 9682 7692
 Mail: slomission.sydney@gmail.com

ŽIVE JASLICE

Ko za praznik Gospodovega rojstva postavimo jaslice v cerkvah in doma, si gremo v naslednjih prazničnih dneh radi ogledati še jaslice v druge cerkve, kakšne znamenite jaslice pri sorodnikih in znancih, ali pa nas kdaj kdo posebej povabi in znova doživimo, kako je Bog postal majhen, toda velik v nas. Na marsikaterem koncu naše lepe Slovenije in zunaj nje so zelo priljubljene žive jaslice, ki jih uprizorijo

igralci ali skupine v župnijah, mestih in vaseh, kulturna in druga društva, tako da zanimivosti in domišljije ne manjka. Seveda pa mora biti naš vodnik Gospod v jaslicah, Odrešenik sveta, in mi med seboj živi kristjani, življenjski kristjani. Veliki in majhni po srcu, toda »bodimo majhni, da bo Gospod imel prostor v nas« (kardinal Franjo Kuharić). »Naša srca so jaslice, v nas Bog živi,« pojemo znano pesem duhovnika Franca Juvana.

Pripravi dobre žive jaslice je dolgotrajen in zahteven projekt, toda lepa in velika priložnost, da podoživimo dogodke Jezusovega rojstva v živo. Leta 1223, pred 800 leti, je žive jaslice pripravil

Polnočnica v Wollongongu – Figtreeju

sveti Frančišek Asiški v Grecciu v Rietski dolini, ko se je vračal iz Rima. Petnajst dni pred božičem je poklical moža iz tistega kraja, ki se je imenoval Janez (Giovanni), in ga prosil, naj mu pomaga uresničiti veliko željo. »Rad bi predstavil Dete, rojeno v Betlehemu, in da bi s telesnimi očmi videli stisko, v kateri se je znašlo zaradi pomanjkanja stvari, ki jih potrebuje novorojenec, kako je bilo položeno v jasli in kako je ležalo na senu med volom in osličkom.« Ta Janez je obvestil tamkajšnje prebivalce, da so na določenem kraju pripravili vse potrebno. Na božično noč, 24. in 25. decembra, je v Greccio prišlo veliko bratov iz različnih krajev. Prišli so možje in žene iz tamkajšnjih kmečkih hiš, ki so prinesli s seboj rože in bakle, da bi razsvetlili tisto sveto noč. Ko je prišel Frančišek, je našel jasli s senom, vola in oslička. Ljudje, ki so prihitali, so se razveselili božičnega

prizora, ki ga dotlej niso še nikoli videli. Potem je duhovnik ob jaslih obhajal slovesno evharistijo in pokazal vez med učlovečenjem Božjega Sina in evharistijo. Takrat v Grecciu ni bilo figuric: jaslice so ustvarili in doživljali tisti, ki so bili navzoči. (Prim. papež Frančišek, apostolsko pismo *Čudovito znamenje, Greccio, 1. decembra 2019*)

MED NAMI JE BILO ...

Veseli december je spet na stežaj odprl svoja vrata. Adventni čas je bil najdaljši, kar jih je. Prvo nedeljo smo blagoslovili adventno znamenje. Naslednjo nedeljo, 4. 12., smo po dveh letih prav veseli sprejeli Miklavža, angeli in parklji so bili vnukinje in vnuki naših pevcev Maksa in Angele Mikuletič. Dve vnukinji, Emma in Andrea, sta tudi ministrirali pri naši sveti maši. Miklavž je bil naš mašni pomočnik Jože Marinč. Vsem

velik Bog lonaj, prav tako Mihelci in Sonji, ki sta postregli kavo in pecivo v dvorani, Rudiju in Lojzetu, ki pridno skrbita za bar, pa Zori, ki poskrbi za drevešček v cerkvi in za drevešček in jaslice v naši dvorani, imenovanim in neimenovanim!

Na praznik Brezmadežne, v četrtek, 8. 12., nas je obiskal srebrnomašnik p. Simon Peter Berlec, provincialov delegat bratov frančiškanov, ki delujemo med Vami, rojaki v Avstraliji. P. Simon je obhajal častitljivi jubilej še v našem občestvu in nas nagovoril ob 33-letnici Molitvene skupine Srca Jezusovega. Po sv. maši sva podelila zakrament bolniškega maziljenja. Srečanje smo nadaljevali v naši dvorani. Želimo si še več srečanj in čim več let, toda kako dolgo bomo zdržali, je v Božjih rokah in odvisno tudi od Vas, rojakov, zato si to bolj vzemimo k srcu, potrudimo

se za sodelovanje in molimo drug za drugega, saj je to posebna odlika in skrb nas in vsega občestva pod zvonom sv. Rafaela.

Dva dni kasneje, v soboto, 10. 12., **slo Slovenci v Avstraliji dobili novega stalnega diakona ALANA ŠKOFICA.** Naš škof v Parramatti msgr. Vincent Long van Nguyen OFMConv je v

katedrali sv. Patrika posvetil pet novih stalnih diaconov. Alan je sin slovenskih staršev, rojen v Wollongongu, in je bil 10. 12. 1967 krščen v tamkajšnji katedrali sv. Frančiška Ksaverija, kjer so se takrat slovenski rojaki zbirali k bogoslužju. Njegov oče Ciril je bil doma z Brezij (Okornov, rojen je bil sicer v Vrbi na Gorenjskem) in je bil dolga leta mežnar naše cerkve vseh svetih v Wollongongu – Figtreeju. Mama Mara, rojena Leban, pa je bila doma iz Črnič na Vipavskem. Oba starša sta že pokojna. Alan in njegova žena Jaclyn sta poročena 25 let, imata sina Anthonyja in hčer Isabello, živijo pa v Springwoodu, v škofiji Parramatta. Novi diakon bo deloval v krajevni župniji v Springwoodu in na združeni župniji Upper Blue Mountains, z veseljem pa ga bomo sprejeli tudi v naših občestvih v Merrylandsu in Wollongongu in

povabili na naša slavja. Čestitke novoposvečenemu in vabilo novim navdušenim fantom in sofaranom, da molimo, prepoznavamo, prebudimo, spodbudimo še kakšen nov duhovni poklic.

JASLICE sta postavila Olga Konda in Jože Marinč. Olga in Danica Petrič ter domačinka v Katoombi Lidija Jeraj so v gozdovih pri znamenitih Blue Mountains nabrale nov mah za naše jaslice. Sosed Vasko Nikčević je obesil zvezdo, zvezdnato nebo in napis. Sam sem nepričakovano našel na cerkvenem podstrešju staro, na dveh platnih naslikano kuliso Betlehema, ko smo že mislili naročiti novo. Pred dolgimi leti sem našel stare vizitke, na katerih je bila slika notranjščine naše cerkve s prav temi naslikanimi platni in spraševal Vas, rojake, ki ste takrat že orali prve brazde pri Sv. Rafaelu, če se kdo kaj spomni ali ve, kje bi bili ti dve kulisi. Spomnil se ni nihče, ker so od tedaj minila gotovo več kot štiri desetletja; strop cerkve je na vizitkah še stari, stena za oltarjem pa je bila pozidana leta 1976, kakor sem zasledil v naših publikacijah in zapisal pred desetimi leti v kroniko, ki sem jo sestavil za naš Merrylands. Vsekakor zanimivo odkritje, če pa se kdo med Vami še česa spominja ali še kaj ve, se pogumno oglasite, da še kaj rešimo pred pozabo.

BOŽIČNO DEVETDNEVNICO smo zapeli samo nekatere dni, prvič že v četrtek, 15. 12., potem v nedeljo in naslednji četrtek. Druge dni nas ni veliko pevcev in obiskovalcev. Zakrament sprave in sprava med nami sta vedno naša naloga, da bomo za velike praznike eno med seboj, iz oči v

oči, od srca do srca, mi z Gospodom, On z nami – Emanuel.

BOŽIČNA POLNOČNICA ni več tako polnoštevilno obiskana kot nekoč, vendar je bilo bogoslužje prisrčno in noč prav prijetna. Naši pevci so dovršeno zapeli. Več nas je prišlo k dnevni sveti maši. Pri tej sveti maši smo peli ljudske božične pesmi, tudi pevci, starejši in mlajši, ste prišli še enkrat zapet, čeprav ste že peli pri polnočnici. Božični dan je bil sončen in zelo vroč, še vso pot do Canberre, kjer smo s tamkajšnjimi rojaki obhajali večerno božično sv. mašo.

Na praznik sv. Štefana smo obhajali praznično sv. mašo ob 9.30 dopoldne. Za ŠTEFANOVANJE smo zapeli slovensko in avstralsko himno in prisluhnili govoru novomeškega škofa dr. Andreja Sajeta pri sv. maši za domovino v Novem mestu 21. 12. Škof Andrej je povzel vso zgodovino in dogajanje našega naroda ob plebiscitu za našo samostojno državo Slovenijo in vse Slovence še bolj spodbudil k tisti enotnosti, ki smo jo takrat najbolj pokazali in nas spet zavezuje. Prispevek naših, avstralskih Slovencev za samostojno Slovenijo je prav tako pomemben in še sami moramo znova

obuditi spomine in pričevanja, ki jih mnogi doma v Sloveniji ne vedo ali celo spregledajo. Kosila tokrat nismo imeli, dobre družbe pa vseeno ni manjkalo. Bog povrni vsem pridnim!

V naslednjih dneh sem obiskal in obhajal še nekatere naše rojake, ki ne morejo k Božjim službam. Sporočam Vam pozdrave, voščila, iskrene želje; marsikdo pogreša naš Merrylands, ne glede na to, kako daleč je. Poskrbite še Vi zanje, velikodušno, kakor kdo more. Obiščimo jih. Telefonirajmo jim. Pišimo jim. Poskrbimo, da bodo deležni pozornosti. »Drobna dejanja, ki jih naredimo drugim, štejejo več« (sv. Mati Terezija). Za lansko leto pa smo vsi Bogu najbolj hvaležni, da smo preživeli leto brez zaprtih vrat (»lockdown«).

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

Letos, 14. januarja, PRAZNUJEMO ZLATI JUBILEJ – 50-letnico blagoslova naše cerkve sv. Rafaela. Takrat nas je obiskal in cerkev blagoslovil ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Škof je med nami vodil ljudski

misijon in naslednjo nedeljo birmoval. Ob obletnici bomo seveda darovali zahvalno sv. mašo v nedeljo, 15. 1., **slovesno sv. mašo pa bomo obhajali po počitnicah in dopustih, prvo nedeljo v februarju, 5. februarja ob 9.30 dopoldne**, ko nas bosta obiskala naš frančiškanski provincial p. MARJAN ČUDEN in tajnik p. dr. TADEJ STREHOVEC iz Ljubljane. Po sv. maši bo srečanje in kosilo v dvorani.

Prvo nedeljo v marcu (prav tako 5.) pa bomo po sv. maši proslavili 20-letnico ARHIVSKE ORGANIZACIJE HASA NSW.

Na SVEČNICO, 2. 2., bo praznična sv. maša z blagoslovom sveč ob 10.30 dopoldne. Srečanje molitvene skupine je običajno.

POSTNI ČAS začnemo na pepelnico, 22. 2. Sv. maši bosta ob 9.30 dopoldne in ob 7.00 zvečer.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

»Če bo Bog hotel,« se bomo zbrali pri bogoslužju v dvorani Rotary kluba (bivša Lipa) v Ashmoru, QLD, v nedeljo, 22. 1. 2023. Sv. maša bo ob 11.00 dopoldne, nato gremo skupaj na kosilo. Velikonočni obisk in služba Božja bo prvo nedeljo v maju (7. 5.), nato prvo nedeljo v avgustu (6. 8.). V soboto, 9. 9., je naše romanje v Marian Valley ob 14. obletnici kapelice Marije Pomagaj, v soboto, 18. 11., pa sv. maša v Marian Valley in molitve za rajne rojake. Sv. maše so vse ob 11. uri. Če bo kakšna sprememba, se obvestimo.

SV. KRST

STEFAN BUKVIČ, sin Damijana in Lydie, rojene Kopše, rojen 20. 6. 2021 v Wahroongi, NSW, krščen v nedeljo,

11. 12. 2022 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Botra je bila Nataša Kopše. Čestitamo!

NAŠI POKOJNI

KAREL CAR je umrl v ponedeljek, 5. 12. 2022, v bolnišnici Mt. Druitt, NSW. Rodil se je 18. 10. 1947 na Cankovi. Po poklicu je bil gradbeni delavec, betonar. Zapušča ženo Marijo, rojeno Posel, sina Štefana z ženo Tanyo, sina Stefana z ženo Vanesso, vnuke Joshuo, Emily, Cooperja, Logana in Camerona, svakinjo Nežko in družino. K pogrebnemu obredu smo se zbrali v naši cerkvi sv. Rafaela v sredo, 14. 12. 2022, in ga nato pospremili na pokopališče Pinegrove.

JOŽICA MAKOVEC, rojena KOREN, je umrla v nedeljo, 11. 12. 2022 zjutraj v St. George's Private Hospital, Kogarah, NSW. Rojena je bila 9. 9. 1939 v Zemonu pri Vipavi. Poročena je bila z Ivanom Makovcem iz Budanj pri Vipavi. Jožica je bila po poklicu šivilja, rada in veliko pa je sodelovala tudi v našem slovenskem farnem občestvu sv. Rafaela. Pri nedeljskih in prazničnih svetih mašah je pomagala deliti sveto obhajilo, skrbela je za pecivo in nedeljsko postrežbo, brala Božjo besedo in prošnje, pomagala, kjer je bilo potrebno in kolikor je mogla. Za vso njeno pomoč smo ji zelo hvaležni. Zadnja leta sta oba z možem nosila križ bolezni, toda ostali smo povezani in vesela je bila obiskov, telefonskih klicev, molitev in pozornosti; prejela je tudi zakramente Cerkve. Jožica zapušča sina Iana, sina Marka, sina Daniela z ženo Bree, vnuke Joshuo, Madison, Ello, Joeja Reillyja, Indio, v Sloveniji pa brata Franca

in sestri Valerijo in Anico z družinami. Mož Ivan je umrl leta 2018. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v sredo, 21. 12. 2022, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu in jo pospremili na slovensko pokopališče sv. Rafaela v Rookwoodu.

TEREZIJA MATUŠ, rojena GAŠPAR, je nenadoma umrla v torek, 27. 12. 2022 zvečer v bolnišnici Westmead. Za Božič in na Štefanovo je bila še med nami pri Božjih službah v naši cerkvi sv. Rafaela, vedno vesela, skrbna in nasmejana, kot smo jo poznali in srečevali vsako nedeljo in praznik, vsak četrtek in ob drugih priložnostih ali dejavnostih. Terezija je bila rojena 18. 5. 1935 v Čepincih v župniji Markovci v Prekmurju, v družini je bilo devet otrok. Poročila sta se z domačinom Francem – Ferijem Matušem v domači župniji Markovci na praznik Gospodovega razglasenja, 6. 1. 1957. Kmalu po poroki sta tudi Franc in Terezija odšla za boljšim kosom kruha in prispela v Avstralijo novembra 1957. Najprej sta tri tedne stanovala v Bonegili, nato sta šla na ovčjo farmo blizu Mengena, NSW, od tam v Mascot, v Redfern, petnajst let so živeli v Marrickvillu in od leta 1976 v Merrylandsu. Terezija je bila do upokojitve šefica kuhinje, Franc je bil po poklicu mizar. Družina je rada in veliko pomagala našemu občestvu in cerkvi v Merrylandsu. Terezija je skrbela za pecivo in nedeljsko postrežbo, sodelovala v delovni skupini in molitveni skupini Srca Jezusovega, pomagala pri slovesnostih in prireditvah. Rada je priskočila na pomoč, naročala sv. maše in druge namene, družina nas je rada povabila na svoj dom ali na praznovanja. Z ljubeznijo so skrbeli

za moža in očeta Franca, ki je bil dolgo bolan in je umrl pred petnajstimi leti, 8. 1. 2008. Terezija zapušča hčer Suzi, hčer Danico z možem Stevenom, vnuke Mio, Avo in Luka, brata Ludvika in družino, nečakinjo Marijo in nečaka Milana in Branka z družinami, ter nečake in nečakinje v Sloveniji in Nemčiji. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v soboto, 7. 1. 2023. Cerkev je bila polna. V slovo so spregovorili hčerki Danica in Suzi, vnuki Mia, Ava in Luka – za vse je imela njihova mama – »Jammy« – veliko srce, navdušeno je pripovedovala o vseh. V imenu molitvene skupine se je Tereziji zahvalila Ivanka Žele. Terezija in mož Franc počivata na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

Ivo in Teja Bavčar ob domačih jaslicah

Jože Košorok

Ezopove basni za današnji čas (1)

Katarina Mahnič

Pred mnogimi leti sem v časniku *Katoliški glas* predstavljala Ezopove basni in vsaki dodala svojo razlago ali razmišljanje. Ker so občečloveške resnice, zavite v živalsko kožo, aktualne za vse čase, bom v naslednjih številkah *Misli* vsakič predstavila po eno basen s svojim tedajšnjim komentarjem. Čar basni pa je seveda tudi in ravno v tem, da si jo vsak lahko razlaga po svoje.

Danes si za začetek pogledajmo nekaj podatkov o Ezopovem življenju in basni kot literarni obliki nasploh.

Točnih podatkov o Ezopovem življenju je zelo malo. Skozi stoletja so se o njem spletle številne pripovedke in legende, iz bizantinskega obdobja pa je ohranjenih nekaj verzij romana o Ezopovem življenju. V njem nam Herodot in drugi grški pisatelji razodenejo, da je Ezop živel v 6. stoletju pred Kristusom, bil po rodu iz Frigije v Mali Aziji, po družbenem položaju pa suženj več gospodarjem. Ko se je osvobodil suženjstva, je veliko potoval in tako prišel tudi na dvor lidskega kralja Kreza. Postala sta prijatelja in Krez ga je poslal v Delfe, kamor naj bi v Apolonovo preročišče kot dar odnesel zlato, vsakemu prebivalcu Delfov pa izročil majhno vsoto denarja. Ezop je predal zlato, denar, namenjen Delfijcem, pa je prinesel nazaj in ga izročil kralju s pojasnilom, da ga prebivalci niso vredni, saj ves dan le brezdelno lenarijo in žive od darov, ki jih Apolonovemu hramu prinašajo tuji obiskovalci. S tem se jim je strašno zameril; besni nanj so med njegove stvari podtaknili zlato žrtveno čašo iz Apolonovega hrama, ga obtožili kraje in vrgli s skale Hijampeje.

Ezop je v književnosti zavzel častno mesto stvarnika in očeta basni, vendar je ni prvi izumil. Basen je nastala v davni preteklosti, zaman pa bi iskali njeno pravo domovino in datum rojstva, čeprav je ta čast pripadla Grčiji.

Ezop po vsej verjetnosti svojih basni ni pisal, ampak jih je samo pripovedoval. Kasneje so se prek ustnega izročila širile iz roda v rod. Tako se je vse, kar je s pomočjo domišljije in človeške modrosti skozi desetletja ustvarila Grčija,

nagrmadilo okrog Ezopove osebnosti in vsaka basen se je po določenem času pripisovala njemu. Pod njegovim imenom je tako ohranjen cel zbornik basni.

Basen je nekakšna sinteza dolgotrajnih izkušenj, podana z zdravo življenjsko filozofijo. V njej so bistro in preprosto strnjena večna življenjska nasprotja, resnica pa je zmeraj zastrta s tankim pajčolanom. Vsaka basen je majhna drama z zapletom, vrhom in razpletom; živali v njej so predstavniki različnih kategorij in tipov ljudi. Konec je ponavadi tragičen, včasih pa humorno obarvan.

Zaradi svoje etično-pedagoške vrednosti je bila basen v vseh časih zelo razširjena. Uporabljali so jo pesniki, pisatelji, filozofi, govorniki in politiki. Tudi v časih neenakosti in krivic pove mogočnejšem resnico v obraz, graja človeške slabosti, se norčuje iz nasilnežev, razkrinkava prevarante in potuhnjenca in hvali resnico in poštenost.

Ezop je v literarni tradiciji zakoreninjen kot staro in čvrsto drevo, iz katerega že stoletja poganjajo vedno sveže veje. Tako živi v svojih marljivih in znanih naslednikih: Fedru, La Fontaineu, Lessingu, Goetheju, Krilovu, Ščedrinu ... Med Slovenci pa so ga oživljali Vodnik, Stritar in Kette.

Iz Kraljičine dežele – Queenslanda

Mirko Cuderman

Na začetku januarja smo in drug drugemu voščimo vsega dobrega, zdravega in veselega v novem letu. Čeprav mi svetovni mediji za novo leto ne obljublajo iskrenega veselja in pravih dobrot ter upanja na boljše mednarodno sožitje, še vedno ostajam optimističen. Naš duhovnik Antony iz Nigerije nas je v nedeljski pridigi seznanil z afriškim pregovorom iz svojih otroških let: »Bog je bil gotovo z nami doslej in Bog bo gotovo z nami tudi vnaprej.«

Društvo Planinka je zadnji teden v novembru priredilo tedenski izlet ali bolje rečeno ladijsko potovanje ob obali naše Kraljičine dežele. To je bil čas, da smo si ob pogovorih lahko osvežili spomine na preteklo dobo skupnega dela. Približno ob istem času, oktobra leta 1952, se je tukajšnja slovenska skupnost prvič zbrala na domu Cirila Vuge, in leta 1954 priredila prvo zelo uspešno slovensko zabavo v polni dvorani v centru Brisbana. Od

takratnega odbora je živ samo še Jože Košorok v Sydneyju. Po 70 letih je torej sledilo malo drugačno praznovanje rojakov na ladji *Pacific Encounter* ob naši pacifiški obali. Na žalost se naša skupnost krči in nas je vedno manj, vendar bi nas lahko bilo več, če bi bilo več rojakov včlanjenih v Planinko in se udeleževalo skupnih mesečnih srečanj. Zato se nam obeta že precej zakasneli redni občni zbor. Vsi bivši člani društva Planinka in društveni sodelavci so vabljeni, da se nam pridružijo in obnovijo članarino. Vsi bivši sodelavci Planinke bodo po pošti dobili vabilo na ta skupni občni zbor. Po besedah Toneta Brožiča ne bodo nobenemu bivšemu sodelavcu odklonili članarine. Trenutno se majhna skupina ukvarja z društvenim delovanjem, kar je odgovorno delo, zato moramo pomagati že ostarelim sodelavcem pristopiti k članstvu, da bo društvo lahko še naprej delovalo.

Omenil bi rad tudi srečanje rojakov v Marijini dolini, ko smo se 19. novembra 2022 zbrali pri društvenem spomeniku. Pater Darko je prišel med nas iz Sydneyja, da je daroval sveto mašo za pokojne rojake, sodelavce in prijatelje pri društvu Planinke v kapelici Marije Pomagaj. Še posebej se je spomnil na tiste, ki so nas preteklo leto zapustili. Ob tej priložnosti je pater Darko tudi blagoslovil dve novi granitni

tabli, na katerih so vklesana zadnja imena pokojnih.

Isti dan, 19. novembra, ko smo imeli v svoji sredi patra Darka, je slavila svoj 100. rojstni dan nam vsem poznana Marica Podobnik. Sorodniki so ji priredili družinsko slavo na njenem domu. Pater Darko se je spomnil Maričinega visokega jubileja pri slovenski maši v Marijini dolini. Marica je bila dolgoletna sodelavka pri društvu Planinka. Več let je bila njegova predsednica in tudi blagajničarka. Po njeni zaslugi je društvo dobilo otroško igrišče in več drugih pridobitev. Marica je prva začela zbirati darove za društveni spomenik. Vodila je radijske programe na postaji 4EB, kjer je bila tudi »konviner« (convener – sklicatelj)

slovenske skupine. Marici želimo še veliko zdravih in veselih let v krogu družine.

Rad bi dodal še žalostno vest, da nas je 31. decembra 2022 zapustil **VLADIMIR LANGERŠEK**. Po daljšem obdobju demence je umrl v domu ostarelih v Calamvalu. Rojen je bil 5. junija 1932 v Celju. V Mariboru se je leta 1968 poročil z Mileno Stiper in kmalu sta se odselila v Avstrijo, kjer je Vlado ustvaril podjetje (Technisches Bureau), s katerim je vodil več glavnih avstrijskih projektov. Iz Avstrije se je leta 2001 z družino podal v Avstralijo, kjer se je pridružil slovenski skupnosti v Brisbaneu. Njegova žena Milena Langeršek je umrla že leta 2019. Vlado, kakor smo ga vsi klicali, je bil že leta 2002 dve leti v odboru Planinke kot blagajnik, nato pa še dve leti (2010, 2011) predsednik društva Planinke. Bil je tudi zelo dejaven pri slovenski radijski skupini na 4EB. Vlado je bil štiri leta blagajnik in dve leti tajnik slovenske radijske skupine. Spominjamo se ga kot dobrega in prijaznega sodelavca. Vlado zapušča sina Renata ter Mileninega sina Milana in hčerko Majdo. Pogrebni obred bo 31. januarja 2023 v Centenary Memorial Gardens, nato bo njegovo telo upepeljeno. Naj mu bo Bog dober plačnik.

Queenslandski prijatelji

Cilka Žagar

Praznujem petdesetletnico prijateljstva s Slovenci iz Queenslanda. Leta 1972 smo z Jožetom in Slovenci iz Canberre šli v Sydney pričakat pevski zbor Savski val in jih peljali v Brisbane. Tam so nas sprejeli in pogostili Anica in Mirko, Kristina, Francka in Jože. Srečali smo še mnogo drugih prijaznih in zanimivih Slovencev. Bili smo srečni, ker smo videli slovenske obraze in slišali slovensko pesem. Nudili so nam prenočišča, hrano in predvsem družbo. Bili smo mladi in željni domačih obrazov.

Od takrat sva z Jožetom vsako leto januarja obiskala prijatelje v Queenslandu. Prvim prijateljem so se pridružili novi. Stane in Tončka sta se tja preselila iz Canberre; odprla sta Fish and Chips Shop, preden je Stane začel graditi hiše. Miriam je prišla iz Sydneyja in vsem postala prijateljica, voditeljica in pomočnica. Spoznali smo Cvetka Mejača in njegova zanimiva umetniška in arhitekturna ustvarjanja.

Marička, Vlasta, Esther, Jani, Karl, Cilka in Tone

Ko so prišli na Bribie Island Visočnikovi, smo tam dobili prijeten dom za burne debate o vsem, kar je narobe na svetu. Seveda smo vsi vedno predlagali pametne rešitve za vse probleme. Majda nas je pogosto svarila, naj ne vpijemo, ker imajo sosede. Medtem je kuhala, drugi pa smo ob pričakovanju njenih dobrot skušali izboljšati svet.

Na Gold Coastu smo spoznali Zimškove. Slovenci od blizu in daleč smo si hodili k Milanu popravljat zobe. Ostali smo pri Milanovi družini, dokler zobje niso bili popravljani. Ob večerih smo ob prijetni kapljici obujali spomine in stare vice. Kasneje so se na Gold Coast preselili predvsem Slovenci iz Melbournea. Sposobni, pridni in varčni so si ustvarili čudovite domove. Karl pripoveduje: »Ko so me vprašali, kaj sem po poklicu, sem povedal, da sem sekal les. Dali so mi spričevalo, da sem mizar, in s partnerjem sem začel graditi hiše, dokler nisem dobil dovoljenja za gradnjo in sem začel graditi na svoje.« O, kakšne lepote je zgradil Karl.

Zdaj je deset let od Jožetove smrti. Tudi veliko prijateljev v Queenslandu ni več med nami. Kar nas je še ostalo, se še vedno vabimo na obisk, toda z leti poti postajajo predolge in našemo vedno upadajo. Celo Slovenci v Queenslandu niso več mogli redno obiskovati njihovega precej oddaljenega društvenega doma. S prostovoljnimi delom so zgradili in dolga leta prostovoljno vzdrževali ta skupni dom, a je to postalo prenaporno. Prodali so klub in zdaj skušajo z denarjem omogočiti redna srečanja članov. Zgradili so tudi kapelico in postavili spominsko ploščo pokojnim. Seveda tudi na dobrodelne organizacije niso pozabili. To so bili pridni in požrtvovalni začetniki slovenske skupnosti v Queenslandu.

Pacific Encounter – križarjenje na P&O

Vlasta nam je bila vzgled s svojo mirno prijaznostjo.

Člani slovenskega društva Planinka so organizirali enotedensko srečanje članov na ladji P&O. Čestitam jim za odlično idejo. Srečali smo se na nevtralnem prostoru, kjer ni bilo treba nikomur skrbeti za hrano in prenočišče. Čestitam Sofiji in Tonetu za izvrsten načrt in organizacijo tega križarjenja po Pacifiku.

Tudi mene so povabili in res smo se srečni srečali 26. novembra 2022 v brisbanskem pristanišču pri Pacific Encounters. Prvi dan smo bili malo vznemirjeni zaradi velikosti ladje s 17 nadstropji. Vkrkali so 3.000 potnikov in 1.500 strežnega osebja. Že drugi dan smo

se sprostiti, navezovali stike in poglobljali naša prijateljstva. Bili smo Štajerci, Gorenjci, Dolenjci, Prekmurci in Primorci stari od 60 do 93 let. Prava Slovenija v malem. Na križarjenje sem odšla, ker sem si želela, da se srečamo in bolje spoznamo, in ta namen je popolnoma uspel. Tisti, ki smo bili sami, smo se spominjali pokojnih mož in žena ter skupnih praznovanj. Pravi Mirko: »Ne vem, zakaj mi je Bog dal toliko lepega v življenju. Ničesar več si ne želim,

Miriam, Esther in Vlasta

Stara prijatelja Mirko in Ivan sta vesela srečanja, ker živita daleč narazen.

ker imam vse, kar potrebujem. Molitev rožnega venca me vedno okrepi in vzpodbuja.«

Je rekel Ivan: »Če hočeš kaj pametnega slišati, samo mene vprašaj. Jaz nimam vedno prav, a se nikoli ne motim. Če kdaj nimam prav, je to samo slučajno.« Ivan govori najbolj pristno štajersko narečje, ki me spominja na moja leta v Celju. Miriam je bila kot neutrudna Božja desna roka pripravljena pomagati vsem, ki so kaj potrebovali. Eden drugemu

smo razkrili svoje uspehe in razočaranja, slabosti in dobra dela. Sva se pogovarjali z Miriam, ki pravi: »Bog nam je vsem dal primeren križ, s katerim potujemo skozi življenje, tako kot je Jezus za vse nas vzel križ nase. Če bi zdaj položili naše križe na mizo in imeli priložnost zbirati med njimi, bi verjetno vsak vzel nazaj svojega, ker se pod tem križem skrivajo tudi vse radosti našega življenja. Pod tem križem so rasli naši otroci in pod njim so naši prijatelji in življenjska praznovanja. Tudi mi smo, tako kot Jezus, večkrat padli pod križem, vendar nam je Bog dal moč, da se poberemo in gremo veselo naprej.«

Obujali smo spomine; eni so se spominjali, kako smo bili oblečeni, drugi, kaj smo jedli, tretji, kje vse

Stara prijatelja Karl in Jani

smo potovali. Jaz se spominjam predvsem besed, ki sem jih slišala. Bolj ko smo se spoznavali, bolj smo se imeli radi. Ves čas sem se počutila varna, kot bi bila doma, med svojimi.

Marička je bila vedno prijetna družba.

moja požrešnost doma maščevala. Vsak se tudi bori z nevoščljivostjo, kadar se najde kdo, ki si odreže večji kos torte ali ljubezni. Upam, da smo po

Tone

medtem ko je skrbno pazil, da je vse potekalo, kot je treba.

S Tonetovo hčerko Esther sva stanovali v isti sobi in hitro postali dobri prijateljski.

Vsak večer smo imeli v restavraciji obilno večerjo (seveda je vse to organizirala Miriam) in po večerji predstave in zabave. Prvi večer so prikazali musical *Greh (Sin)*. Predstavili so sedem poglavitnih grehov. Prvi greh je bil lakomnost, potem nevoščljivost, požrešnost itd.

Čeprav smo vsi malce lakomni, nismo veliko kupovali, ker je na ladji vse dražje kot v mestu. Tu je bilo ogromno različne hrane, zato se mi bo bolj veseli in hvaležni za vse, kar smo, kar imamo in kar smo doživeli. Naši domovi so razkošni, toda vse, kar smo in kar smo bili, ostane v srcu in spominih.

Hvala Miriam za izvrstno vodstvo. Vsi smo se obračali na Miriam, če je bilo treba kaj urediti ali pomagati.

Tone kot predsednik je vse hudomušno bodril in zabaval,

Miriam

Esther

Tri zgodbe

Danica Petrič

Jokala je čisto sama ...

(zgodba tete A. T. iz naše ulice)

Pokopala je moža. Na sveti večer je jokala. Za božič je sedela v cerkvi čisto zadaj in opazovala ljudi, ki so si izmenjevali darove, poljube in stiske rok. K njej ni stopil nihče. Vedno bolj se je stiskala v kot, kjer je bil kip Jezusa z razgaljenim srcem. Mimo je prišla redovna sestra, ki je rekla: »Kaj jočeš? Saj tudi jaz nimam moža, pa živim!« Še bolj je zakrvavelo srce uboge vdove, ki ta božič ni imela daril za svojce in prijatelje. Ves denar je porabila za pogrebne stroške in ostal je dolg za novo hišo, ki sta jo z možem zgradila. Kako bo odplačala dolg, je mislila na novoletni dan, ko ni mogla nikogar obdarovati, pa tudi ona ni dobila nobenega darila. Jokala je čisto sama. Pomiril jo je le pogled na srce Jezusovo. Ni se več počutila tako sama. In spomnila se je pesmi: »Darujemo, Gospod, vse svoje Ti radosti, ker sam največja naša si radost. Darujemo, Gospod, vse svoje Ti bridkosti, saj sam trpel največjo si bridkost.« Oklenila se je rožnega venca. Potem nikoli več ni jokala sama.

Kje hodita?

Ves dan je težko delala, na vrtu in po hiši, ni imela časa pogledati niti časopisa niti televizije. Bila je sobota. Ob desetih zvečer se je odpravljala spat. Takrat pa ji je šestnajstletna hčerka oznanila, da gre malo ven s prijateljico. Že prej je opazila, da se tudi triindvajsetletni sin odpravlja ven. Že pri kosilu ju je vprašala, če bosta naslednji dan šla k maši. Sin je momljuje nekaj objubljal, hčerka je molčala. Vedela je, da bo šla v cerkev spet sama.

Ko sta se s prijatelji odpeljala vsak na svoj konec mesta, je ostala sama. Pomila je posodo, se okopala in odšla v posteljo. Vzela je rožni venec in kdaj pa kdaj žalostno zavzdihnila: »Kje hodita? S kom hodita? Zakaj doma nimata obstanka? Kaj delata? Se bosta vrnila pijana?« Pri vsaki desетки – vzdihljaj. Potem je trudna zaspala. Jokati ni več mogla. Tako danes »spijo« mnoge »starokopitne« mame.

Jaga baba

Živeli so v Ljubljani. Otroci so se radi igrali v parku pred hišo, v kateri sta imela oče in mama najeto sobo. V njej je bilo vse: dve postelji, štedilnik, ki so ga kurili na drva, kredenca, omara, miza in nekaj stolov. In troje otrok.

V parku sta si z bratom naredila metle iz vejic dreves in ga pometala. Hotela sta, da je njun park lep. Dostikrat sta se tudi prestrašena skrila za partizanski

spomenik z veliko kroglo in zvezdo na vrhu. Bilo ju je strah velikih psov, ki so se klatili naokoli in iskali hrano. Še bolj pa sta se bala »jage babe«. Vsak dan sta jo videla. Vlekla je majhen voziček, na katerem je imela kante za pomije. V bolnici za tuberkulozne bolnike, ki je stala nasproti parka, je jaga baba dobivala ostanke hrane za prašiče, včasih pa tudi kaj zase in svojo bolno hčerko, ki je vedno korakala za vozičkom in materjo.

Nikoli se nista jezno ozirali za otroki, ki so se prestrašeno poskrili za vogale in kričali: »Jaga baba, jaga baba, jaga baba gre!«

Ko je bila starejša, je izvedela, kako se je hčerki te starke pomračil um. Med vojno so jo posilili vojaki in ni si več opomogla zaradi ponižanja in prestanega strahu.

Jaga baba je umrla, nikoli pa ni izvedela, kaj se je zgodilo s hčerko. Začela pa je moliti zanjo.

VAŠI DAROVI

BERNARDOV SKLAD: 1000 \$: N/N. **110 \$:** Mihelca Šušteršič. **100 \$:** Betty Čeligoj, Tatjana Tee. **80 \$:** J. Robar. **60 \$:** A & A Novak, Feliks Lužnik. **45 \$:** Milena Abram. **40 \$:** Joža Jakša, Elvira Mahnič, Anton Mikuš, Frank Rozman, Elda Svetina, Milka Tomažič, Frank Tomazin, A & I Kociper, Ljubica Sušanj, Antonija Topolovec, A. Mavlak, Štefka Soba, Viktor in Sofia Matičič, Teresa Sycamore, Matilda Kovačič, Vinko Erjavec, John Albrecht, Alojzija Vučko, Melita Zupan, Zora Gec, Frank Verko, Lojze in Anica Markič, Alojz in Anka Dominko, Marija Gregorič, Dušan Jenko, Stanko in Marija Kolar, Stan Bec, Anton Šajn, Marija Senčar, A & M Hren, Anica Župančič, Karel Štrancar, Stojan Žele, K & D Gerzina, Rafael Koren, Thomas Mozina. **30 \$:** Sandra Krnel, Helena Oppelli, Srečko in Majda Brožič, E & M Kalčič, Darinka Prosenik, Ana Horvat, Jelka Hojak. **20 \$:** Branka Iskra, Olga Žužek, V. Vodnik, Albina Barbiš, Olga Dobrovšak, Slavko in Milica Blatnik, Fani Maver, Anton Brumen, Marta Zrim, Frances Ploy, Milka Brožič, Tone Zrimšek, V & K Bauer, Justina Miklavec, Ivan Košak, Mario Jenko, Jelena Prekodravac, Alojz Papež. **15 \$:** R & D Grlj. **10 \$:** Milka Mikač, Mirko in Marija Godec, Frank Pavzin, Malči Rostan, Vinc Vrbnjak, Vinka Markovski, A. Bohuslav, Norma Ivančič, Janko in Milica Dular, Anton Urbas, Julijana Kure, Štefan Kovač, Nežika Polajžer, Jože Pahor, N & V Gregorič, Mario Čuk, A & M Tuksar, Majda Muzlai, Ivan in Sonja Majcen, **5 \$:** Anica Klančič.

Za misijone: 100 \$: Anna Lapuh. **50 \$:** Anton in Elizabeta Kociper, Ljubica Sušanj. **10 \$:** S & B Vrh. **Za lačne: 500 \$:** Nada Roeder. **100 \$:** Antonija Topolovec. **20 \$:** Marta Zrim.

triglav
mountiesgroup

80-84 Brisbane Road
St. John`s Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

Še nekaj o 50-letnici Kluba Triglav

Ko smo slavili petdesetletnico našega kluba, nam je bilo v veliko veselje, da je bilo med gosti te proslave vsaj nekaj njegovih ustanovnih članov. Večina teh gostov so bili tudi člani prvega odbora Kluba Triglav, ki so s prostovoljnim delom pripravljali srečanja Slovencev v »stari hiši« in pod šotorom pred petdesetimi leti. »Kaj znancev že zasula je lopata ...« je zapisal naš ljubi pesnik France Prešeren, po petdesetih letih pa nas je še vedno nekaj ostalo.

Trije najstarejši ustanovni člani so dobili priznanja.

Ustanovni člani Triglava: Dana Fišer, Jože Pahor, Emil Kukovec, Vinko Friščič, Martha in Lojze Magajna, Franc Kavčič, Karlo Pelcar in Peter Krope

Med ustanovnimi člani kluba smo počastili tri najstarejše, ki so resnično najbolj vredni priznanja, saj so bili nadvse delovni prostovoljci povsod, kjer so bile potrebne pridne roke. To so bili Sofija Šajn – 96 let, Peter Berginc – 92 let in Franc Kavčič – 91 let.

Sofija se je vsa leta odlikovala v kuhinji z odlično hrano in pecivom. Peter je največkrat postregel za barom ali pa je prijel za katerokoli delo. Franc pa je pogosto prispeval finančna sredstva, kadar so bila najbolj potrebna. Vsi trije so bili zvesti in trdni člani.

Lepo je videti drugo ali včasih celo tretjo generacijo iz slovenskih družin,

Pater Darko in mladi aktivisti v slovenski skupnosti

ki počasi prevzemajo delo, ki so ga včasih v slovenski skupnosti opravljali njihovi očetje ali stari očetje. Malči Turšič in Klemen Popit, lastnika slaščičarne De Toni sta darovala torto »Triglav« za petdesetletnico. Hvala Malči in Klemen!

**Koncert DENISA NOVATA
in JOHNA FERFOLJE
v klubu Triglav Mounties**

V nedeljo, 20. novembra 2022, se je dvorana kluba Triglav napolnila z gledalci, ki so navdušeno pričakovali nastop virtuozna na harmoniki Denisa Novata in z njim kitarista Johna Ferfoljo, Slovenca iz Kanade. Publiko je ogrel najprej Stefan Sernek, ki s svojim ansamblom Alpski odmevi že dolgo razveseljuje Slovence v Sydneyju in okolici.

Pridružila sta se mu vele mojster, harmonikaš Denis, in kitarist John. Na odru se je zbralo še več glasbenikov, ponosnih, da so lahko zaigrali skupaj z Denisom Novatom. Pridružil se je še en kitarist, Dario Harin iz Trsta. Povabili

Pridružil se je tudi Martin Konda.

Ljudje so pozabili na revmatizem.

so tudi Nicole Samso, ki s seboj žal ni prinesla svoje flavte. Po stari slovenski navadi so muzikanti

K uspehu koncerta sta prispevali tudi pevki Danica in Majda.

zapustili oder in šli po dvorani od mize do mize ter peli in igrali gostom po želji.

John Dean, Denis Novato, Peter Krobe in John Ferfolja

Koncert je bil zelo uspešen in po končani prireditvi smo se z njimi že dogovarjali o ponovnem koncertu naslednje leto. Naši gostje so takoj naslednji dan odpotovali v domovino. Če bo šlo vse po sreči, bo Denis spet naš gost junija 2023 za proslavo neodvisnosti Republike Slovenije.

Prostovoljci so za vsakega otroka pripravili BBQ sendvič.

**MIKLAVŽEVO V KLUBU TRIGLAV,
4. december 2022**

V Klubu Triglav so za Miklavžev dan za otroke pripravili veliko dobrega in zabavnega. Poleg gumijastega gradu so se otroci igrali z domačimi živalmi iz živalskega vrta.

Sredi popoldneva je angel pozvonil z zvoncem in prišel je sveti Miklavž z angeli in darili za otroke. Vsak otrok je dobil darilo, in kmalu je bila dvorana polna papirja in zavitkov.

Miklavž z angeli se je do naslednjega leta počasi poslovil. Otroci pa so se veseli razkropili po zelenem dvorišču in se igrali z igračami, ki jim jih je prinesel.

Isabella Rose Fabjančič Slovenian Tertiary Student of the Year From Triglav Club

Isabella Rose Fabjančič, affectionately known as Bella, is a 3rd generation Australian born Slovenian. Alongside her parents, Bran-ko and Juliana, and older sister, Stefanie, Bella has been actively involved in the Slovenian community, particularly through her involvement in supporting events run at Triglav Mountie's.

On the surface, Isabella may present as quiet and unassuming. But behind that exterior is a determined and compassionate young woman. She tackles all of life's challenges head on, with a strong personal conviction and belief in herself.

Life for Isabella didn't start out smooth, facing a diagnosis of a very rare disease, Langerhans Cell Histiocytosis, at only 18 months. LCH is a rare cancer that targets white blood cells and occurs in only one in 200,000 children. Twenty years ago, not much was known about the disease, with the Westmead Children's Hospital quickly becoming Isabella's second home. Chemotherapy, surgeries and follow up treatments became part of everyday life for Isabella over the next 16 years. Even at such a young age, she showed little fear or resistance to the chaos ensuing in her life, taking each day in her unique reflective way. She faced

multiple setbacks over the years, but simply took it in her stride, developing an unassailable and determined personality. Balancing hospital visits with school proved challenging at times. Any ache or pain could indicate a return of the disease. With the support of the amazing staff at Westmead, Bella was able to conquer the disease, no longer requiring ongoing treatment. Notwithstanding this, there were lifelong health implications Isabella had to manage going into her high school years. While not outwardly visible, fatigue often took its toll during her schooling. Teachers, aware of her circumstances but not wanting to make her feel any different from her peers, offered no special concessions but provided a subtle helping hand when needed. Her family were also there to provide support during this time. It was her transition to a new school campus in Year 11 that saw Bella really come out of her shell. In completing the HSC, she successfully attained an ATAR that allowed her to undertake a Bachelor of Science at the University of Wollongong.

Using her degree as a platform, Isabella immersed herself in studies of Human Geography, understanding the impacts of human development on the natural environment and exploring ways government can support sustainable policy. She completed her undergraduate in 2020, finding online learning empowering rather than limiting. Isabella's genuine interest in her studies did not go unnoticed by her lecturers, who nominated her as one of the faces of the University's nationwide campaign to promote its new Social

Change and Advocacy degree. This role also included being part of a video campaign, where she could advocate to others the merits of studying human behaviour. Her passion in this area has led her to pursue a Master of Sustainability which she is currently completing at the University of Sydney. Bella's aptitude for social justice extends into her personal life. At the age of 19, she decided to join her parents in raising funds for the World's Greatest Shave. To the shock and awe of her family and friends, Bella shaved off her waist length hair in front of a crowded shopping mall, donating the hair so it could be made into a wig for cancer patients. Naturally, she chose a part time job that required a high level of human empathy, working at a local pharmacy. In her time there, she has managed to build connections with members of the local community, particularly the elderly.

Often, she comes home with cakes and treats these customers have baked for her, a testament to her caring nature. An avid reader like her mum, and a V8 enthusiast like her dad, she can quickly switch between Holden's number one supporter on the sideline of the Bathurst race-track, to nestling up on the sofa at home to read through a new book.

Being a young person in today's world can be both challenging and rewarding. Alongside her peers, Bella will be instrumental in helping the community negotiate the evolving social landscape as well as improving the approach to environmental sustainability. Bella's contributions to the field will help our community build a brighter future. We are very proud of Isabella's achievements to date and extremely excited what the future holds in store for her.

Božični prazniki Cilka Žagar

Upam da ste imeli vesele božične praznike. In da bo srečno tudi leto 2023.

Moja nečakinja Majda mi je k voščilnici napisala tole.

»Trenutno se pripravljamo na praznovanje božičnega večera. Praznovali bomo pri Blažu in Tini. Prideta tudi Eva in Tinina mama. Jaz sem zadolžena samo, da skuham juho. Odkar je pri nas Tina, je uvedla te večerje in medsebojno obdarovanje. Pri nas prej tega ni bilo. Božične večere sva z mamo preživljali sami, ker je imel oče delavnico odprto, dokler so bile stranke. Ker božič ni bil prost dan, je moral naslednji dan zjutraj tudi odpreti delavnico. Samo nekako jo je potem zaprl in smo vsi trije odšli k maši, tega se pa spomnim. Z mamo sva naredili jaslice, peli Sveto noč in čakali polnočnico. Potico smo jedli šele na božič, na božični večer pa sva pojedli kaj malega. Sedaj pa tudi mi praznujemo bolj 'amerikanizirano', z veliko bleščave, bogato obloženo mizo in brez polnočnice. Jaz sem se dolgo upirala takemu praznovanju (in da bi debeli, okrogli coca-cola možiček nosil darila). Ne vem, ni mi všeč. Pa sem popustila, če jim je to všeč,

kaj hočem težiti s svojimi marnjami? Vidim, da so me časi prehiteli, da se je svet spremenil. Po praznikih bodo vse vrgli v smeti, in če bi si vzeli čas, bi ugotovili, da so samo preveč denarja zapravili, se zredili in ostali nepotešeni. Vse želje, vsa hrepenenja – vse je ostalo. Samo vera v večno življenje in večno srečo nas poteši. Te pa več nimamo. Cilka, jaz ti želim, da praznuješ veselo in doživeto božični večer, ker se je rodil Jezus, ki je Bog z nami. Pa srečno, zdravo, zadovoljno leto 2023. Naj

Majda se dobro spominja praznovanja moje birme, ker je bila njena mama moja botra. Tu stoji med botro in menoj stara štiri leta.

Vsemogočnemu Bogu in vam, bratje in sestre, priznam, da sem grešil, v mislih, besedah in dejanjih, mnogo dobrega opustil in slabega storil. Žal mi je, zelo mi je žal.

Dotaknila se me je beseda: opustil. Zdi se mi, da smo ravno mi, moja generacija, opustili mnoge družinske tradicije. Postopoma, korak za korakom, smo hiteli za vsem novim, da ne bi zaostali. Otrokom nismo hoteli vsiljevati starih navad in praznovanj. Spominjam se, kako smo pred leti v šoli molili zjutraj in pred kosilom. Imeli smo tudi učni predmet verska vzgoja. Niti opazila nisem, kako so bili Bog, duševnost in celo moralna vzgoja – etika odstranjeni iz šolskih programov. Nihče ni protestiral, zato je Bog neopazno izginil iz naše zavesti in učbenikov. Po toči zvoniti je prepozno, pravi pregovor. Dobro nam je, le zakaj bi prosili Boga za več. Saj so razprodaje, če ni denarja za drage stvari. Zdaj se svet bori za človekove pravice. Za dolžnosti in obveznosti ni zanimanja. Katoliška cerkev je odprta vsem. Opažam, da imajo, vsaj v Lightning Ridgu, druge religije vedno več vernikov. Te cerkve zahtevajo žrtve, predpisane imajo obveznosti in dolžnosti.

Spomnim se filma *Fiddler on the Roof*, ki govori o tem, kako so tradicije, navade ohranjale judovsko vero, pripadnost in zavest. Niso dopuščali, da moderni načini življenja spreminjajo tisočletno tradicijo, zaradi katere so bili zvesti Bogu, narodu in sebi.

»Traditions,« poje v filmu oče mladih deklet, ko si ustvarjajo mlade družine. Tradicije nas rešujejo. Seveda tradicije zahtevajo žrtve. In predvsem čas. Nam pa se mudi.

Marjan pravi: »Vsak človek ima recept za srečo, le da smo večinoma slabi kuharji.« Stari Daffy me je ustavil na cesti in vprašal, ali sta moja sinova noter ali zunaj. Sta v zaporu ali na prostosti. Z vprašanjem me je malo prestrašil, ko pa sem premislila, sem se zavedla, kako sem srečna. Kako srečni smo vsi Slovenci. Naši otroci so pridni, delovni in pošteni. Niso v zaporu. Čeprav smo opustili mnogo tradicij, nam je uspelo z dobrim zgledom prenesti na mlado generacijo vrline, po katerih smo živeli. Besede mikajo, zgledi vlečejo.

RAZMIŠLJANJA

Cilka Žagar

Kultura

Zdaj imam čas za branje. Wiliam James Durant je v svoji knjigi *The story of civilization (Zgodovina civilizacije)* napisal: »V zgodovini ni bilo nobene pomembne družbe, ki bi uspešno vzdrževala moralno življenje brez pomoči vere.« Durant pravi, da je bilo krščanstvo glavni del naše civilizacije; dalo nam je skupno vero, zakonodajo, umetnost, literaturo itd.

Vsi smo se držali istih pravil. Starši so opozarjali, da »Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme«. Zavedali smo se, da Bog dobro plačuje in hudo kaznuje.

Imeli smo strah pred kaznijo in upanje za plačilo, zato smo hoteli biti Bogu všeč. Dostojno obnašanje je bila naša kultura.

T. S. Eliot v knjigi *Notes towards the definition of culture* piše, da kultura ni nekaj, za čemer stremimo, ampak je produkt sporazumnega sožitja ljudi. Krščanstvo je bilo za nas stoletja vodilna sila s svojimi predpisi in nalogami za medsebojno sožitje. V zadnjih stoletjih smo bili priča hitrim spremembam v političnem, ekonomskem in družbenem življenju. S potovanji in preseljevanjem je svet postal globalna vas. Različne kulture propagirajo, pospešujejo, povzdigujejo in povišujejo svoj način življenja. Glasne so posebno majhne skupine, ki hočejo za vse uveljaviti svoja pravila. Ta nova mešana družba zavrača vse, kar omejuje popolno svobodo

posameznikov. Ni čudno, da ljudje tarnajo, da nihče več ne ve, kaj je prav in kaj ni. Pogosto slišim, predvsem starejše ljudi, da se zgražajo nad pokvarjeno mladino, ki je opustila stare predpise življenja. Najbolj so bili v preteklosti prizadeti Aborigini, ker so se znašli pod oblastjo belih zahodnih kultur, ki so zavračale, sramotile in zaničevale njihove tisočletja stare običaje in verovanja. Seveda smo se tudi mi, neangleško govoreči priseljenci, znašli v krogu nam tujih tradicij, vendar je Slovence povsod po svetu združevala Cerkev. Tam smo se srečali in obnovili domače tradicije. Tudi mnogi Aborigini so sprejeli krščanstvo in našli v njem uteho in smisel življenja.

Škof Fulton je rekel, da so ateisti – neverniki ljudje, ki nimajo nevidnih virov pomoči. Zdi se mi, da se v stiski večinoma vsi še vedno zatečemo k Bogu po pomoč.

Novoletne počitnice

Srečujemo prijatelje in sorodnike, želimo si srečno novo leto, delamo načrte. Torta je vabljava, toda bojimo se posledic. Govorimo o dobičku in uspehu, da smo videti močnejši, lepši in bolj ljubljani. Pojemo božično pesem: »Le k njemu hitimo, saj rad nas ima, zaupno odkrijmo mu rane srca.«

Komu lahko zaupamo rane srca? Zaupanje je glavni del ljubezni in ljubezen daje smisel življenju. Praznujemo v krogu družine, ker družina svojim članom želi samo dobro. Toda tudi družina ljubezni pogosto ne vrača. Posebno družina, ki je šla skozi viharje življenja. Postali smo previdni, nezaupljivi. Iščemo Jezusa v svojih bližnjih, da bi jim povedali, kaj nas boli. Da bi nas potolažili in ne sodili. Rabimo prijatelja, ki nas bo imel rad, tudi ko bo videl našo majhnost, našo nebogljenost in našo temno stran. Srečni so ljudje, ki imajo prijatelja, ki mu lahko popolnoma zaupajo.

Nekateri gredo po uteho in zaupanje k spovedi, drugi k psihiatru ali psihologu. Posebno ob božičnih praznikih pa se zatekamo k Jezusu in pojemo »Glej, zvezdice božje«. Poslušala sem Julijo, ki je nedavno izgubila moža. Rekla je, da še nikoli nikomur ni povedala vsega o svoji družini. Dokler imaš partnerja, se z njim lahko pogovoriš intimne stvari o družini, ko pa ostaneš sam, potrebuješ nekoga, ki mu lahko zaupaš.

Sanje

Končno sem prebrala *Sveto pismo* od začetka do konca. Vsakokrat, ko nekaj drugič berem, dobi knjiga zame nov pomen in mi ponudi novo razumevanje.

V Stari zavezi so pogosto omenjene sanje. Nekateri ljudje se norčujejo in pravijo: »To se ti je verjetno sanjalo.« Zdi se mi, da se nam v sanjah pogosto razodenejo stvari, ki so podnevi nejasne. Nocoj sem sanjala o nakupovanju. V izložbah ogromne trgovine sem videla reklame o znižanju cen. Že pri vhodnih vratih sem

dala v voziček kup zanimivih knjig, ker so bile po polovični ceni. Bolj ko sem se pomikala v notranjost trgovine, bolj so bile stvari poceni. Lepih oblek, ki so bile tu zastonj, nisem zares rabila, vendar sem jih naložila v voziček. Potem sem se vprašala, kaj bom z njimi. Naj visijo tukaj in vzela jih bom, ko jih bom potrebovala. Pomislila sem tudi, da si lahko vse te težke knjige sposodim v knjižnici in jih tja vrnem. Ne potrebujem zaloge. Počutila sem se lahkotno in veselo, ker nisem ničesar nesla domov.

Spomnila sem se na 90-letnega prijatelja, ki ga je strah, da mu bo kdo kaj ukradel, če ne bo budno pazil. Vse življenje je težko delal in skrbno varčeval. Zaklenil je svoje dragocenosti, zdaj pa ne najde več ključa. Spomnila sem se tudi, kaj je rekla Rebeka, ki dela z menoj pri Vinnies, kjer poceni prodajamo nekoč dragocene stvari: »Je to potreba ali lakomnost (Is this greed or need)?« Pogosto je bil moj nakup požrešnost-lakomnost in ne potreba. Kupujem, ker je poceni. Moj dom je poln stvari, ki jih ne potrebujem. Zakaj me te razprodaje privlačijo? Bi še vedno delala zaloge, če bi bilo vse zastonj? Stvari bi izgubile smisel in vrednost. Ljudje ne bi bili ne revni in ne bogati. Če bi imeli vsi ljudje radi isto barvo, svet ne bi bil tako rožnat.

Spomnim se na avstralske bower birds. Pri njih samci gradijo gnezda, da privabijo samice, samice pa nabirajo bleščeče predmete, da okrasijo dom. Vse to je torej del Božjega načrta za naše življenje. Vse je prav in tako, kot mora biti. Bog nam je vsem dal dar, da si po svoje krasimo dom in življenje.

Načrti za dom

Svetopisemska zgodba pripoveduje, da so Babilonci hoteli zgraditi stolp do nebes. Mogoče so hoteli videti, kako Bog ustvarja, ali pa so hoteli živeti kot Bog. Zgodba pove, da jim je Bog to preprečil tako, da jim je zmešal jezike. Ker se niso mogli sporazumeti, niso dokončali stolpa. Nazadnje so opeko odnesli domov in z njo gradili svoje domove. Res ni nič novega pod soncem. Premišljuje, če je v prevodu babilonske zgodbe morda napaka. Bolj logično se mi zdi, da je Bog dal vsakemu Babiloncu različne zamisli in načrte za gradnjo. Ko se oziram okrog sebe vidim, da v sebi vsi nosimo načrt, ki ga hočemo uresničiti. Ni čudno, da pogosto pride do nesporazumov. Posebno pri gradnji naših skupnih domov se pogosto znajdemo v zadregi, kateri načrt naj odobrimo.

Trenutno pri nas v Lighting Ridgu načrtujemo razširitev ustanove Arts and Crafts, kamor se zatekamo vsi starejši, ki bi radi ustvarjali. Občina nam veliki prostor nudi zastonj, da bi zadovoljila predvsem starejšo generacijo, ki bi drugače povečini bolehala v domu starejših. V naši ustanovi so večinoma ženske, zato Martina predlaga, da bi priključili še »Men's shed«, kjer bi moški v popravljali in izdelovali stvari. Tone pravi, da bi morali imeti klubsko kuhinjo, kjer bi kuhali vsaj za prostovoljce. Kim bi rada naredila vrt, kjer bi gojili in prodajali rože in zelenjavo. Helena trdi, da mora klub ostati samo za slikanje in ročna dela. Seveda je še več predlogov, ker nam je Bog vsem dal ustvarjalne darove in trmasto željo, da bi svoje načrte uresničili. Tako nas načrtovanje prihodnosti ohranja živahne.

Prevzgoja na Kitajskem

Menda včasih vsi pomislimo, da imamo težko življenje in da svet do nas ni dober in pravičen. Seveda se obenem zavedamo, kako nam je lepo, da imamo vse, kar potrebujemo, in zraven še svobodo, da izbiramo kaj delamo in nabiramo. Včasih se celo pritožujemo, da smo morali zaradi komunizma bežati iz svoje domovine. Pozabimo, kako je komunizem nasilno zavladal najprej v Rusiji in potem v drugih državah. Če bi kdo rad spoznal resnično trpljenje, bi moral brati knjigo tibetanskega zapornika Paldena Gyatsa *Fire under snow*. Palden je prestal 30 let strašnega zapora, ker se ni hotel odpovedati svoji veri. Ko si je Kitajska prisvojila Tibet, so komunisti prepovedali privatno lastnino, prepričanje, vero in tradicijo. Tiste, ki so se temu upirali, so zaprli v prevzgojne zapore in tam so težko delali do smrti ali dokler voditelji niso bili prepričani, da so prevzgojeni. Sprejeti so morali komunizem in se odpovedati ne le privatni lastnini ampak tudi svoji tradiciji in verovanju.

Naša pot v šolo (iz zbirke Zlata voda) France Bevk

Naša pot v šolo je bila najlepša na svetu. Šla je visoko v hribu okoli obronkov, z razgledom na pogorje Črne prsti in v globoko Baško grapo. Tja ali nazaj je bilo za odrasle pičlo uro hoda. Tja grede tudi za nas šolarje ni bila dosti daljša. Bali smo se zamuditi pouk in za kazen čez poldan obsedeti v šolskih klopeh. Nazaj grede pa je bil ves svet naš. Pot smo nategnili na dve uri, včasih tudi na tri ali še dlje. Pozabili smo, da nas čakajo doma. Enega, da bi varoval mlajše bratce in sestrice, drugega, da bi gnal živino na pašo, tretjega, da bi bil za vodiča pri oranju ... Ob poti je bilo toliko skušnjav, zank in vab, da se nam je neprestano ustavljal korak.

Pozimi smo se kepali ali se drsali po srenu. Na sveži snežni odeji smo odtiskovali svojo podobo s cekarjem vred. Zraven podobe smo s prstom podpisovali svoje ime

... Spomladi, v poletju in v jeseni pa so nas vabili in zapeljevali pašniki, senožeti, polja in gozd. Ponujale so se nam jagode, robidnice in maline. Kot opice smo se obešali na leske in trgali lešnike. Ogrebali smo čmrlje in z metenicami bezali murnčke iz njihovih luknjic. Dečki smo za stavo lučali kamenje. Ali pa smo tekli naprej in se deklicam skrili v gozd. Prestrašili smo jih z globokim mrmranjem kot medved. Ubili smo modrasa in ga nataknili na šibo. Nesli smo ga s takim vpitjem, kot da je hunska vojska v deželi.

Dve ali tri ure so nam minile kot hipec. Nekoč v poletju, ko je sonce nadvse vablivo sijalo, pa se nam je čisto ustavila ura. Samo od sebe se nam je smejalo, vdajali smo se igram, nikoli nam jih ni bilo zadosti. Srečali smo se s popoldanskimi abecedarji, ki so šli v šolo. Morali bi biti že doma, a smo naredili komaj četrtno poti.

Ustavili smo se na Sračjem brdu, ki ga na eni strani pokriva gozd, a na drugi senožeti. Vrgli smo od sebe torbe in cekarje in polegavali na trati z nizko travo.

»Krepeljajmo kozo!« se je spomnil nekdo.

»Dajmo!«

In smo krepeljali kozo. To je pastirska igra, ki je ne znam opisati. Predolgo je že od tega. Le to vem, da nam je hudo ugajala. Nismo se je naveličali in pri tem pozabili na ves svet. Popoldanski abecedarji so medtem končali pouk in nas dohiteli. Tako zelo nas je zamamljala igra, da se temu nismo niti preveč začudili.

Ilustracija Nada Lukežič

»Jej!« so se zavzeli abecedarji. »Še ste tu? Kaj porečejo doma? Le počakajte!«

»Be, be, be!« smo kričali, da bi jih prevpili; rahlo se nam je oglašala vest.

No, tudi abecedarji niso bili tako pridni, da bi se ne bili nekoliko pomudili pri nas. Sračno brdo pa je bilo tisti dan kot začarano. Kdor se je ustavil na njem, se je prilepil kot muha na med. Abecedarji so nas nekaj časa opazovali, nato so se tudi oni pridružili naši igri.

Dokler je sonce sijalo, za nas ni tekkel čas. Nenadoma pa je zatonilo za vrh hriba. Na Sračno brdo je legla senca. Kakor da smo se zdramili iz pravljicnih sanj, smo se ozrli na nebo. Nismo mogli verjeti, da je že nastajal večer.

Tiho smo se spogledali, pustili igro in odšli proti domu. Nismo preveč hiteli, še

smo se pogovarjali in smejali. Preživeli smo lep dan, tega ni bilo mogoče tajiti. Vendar nam smeh ni prihajal tako od srca kot prej. Začutili smo lakoto. Pa to ni bilo najhujše. To je bilo najmanj. Grizla nas je skrb. Doma so nas čakali že ves popoldan, nas pa od nikoder. Nad glavami nam je visela šiba in nam grozila.

Bolj kot se je gostil mrak, bolj smo bili tihi in bolj smo spešili korake. V skrbeh, kaj se nam je neki zgodilo, so nam domači že prihajali nasproti. V klancu pred vasjo so nas drugega za drugim srečevali. Bili so veseli, da smo živi in zdravi, a nam tega niso pokazali, temveč so se držali kot huda ura. Vsak izmed nas je bil deležen posebnega pozdrava. Ta je dobil zaušnico, drugi udarec čez pleča ali brco, tretji je bil potegnjen za uho. In vsak je molče spravljal ta pozdrav, ni zajokal, le glavo je stisnil med ramena. Vedel je, da je to samo naplačilo in da ga doma čaka še kaj več. Radost dneva se je spremenila v poparjenost in kesanje.

Mene je mati pričakala pri koritu.

»Za božji čas!« je vzkliknila. »Ko pa ste hodili? Kaj se je zgodilo?«

Osramočen, s sklonjeno glavo kot skesan grešnik sem stal pred njo. Molčal sem. Saj ni bilo besed, s katerimi bi se mogel opravičiti. Bolel me je materin očitajoči pogled.

»Kje pa imaš cekar?« me je nenadoma vprašala.

Cekar? Šele tedaj sem se zavedel, da nimam cekarja. Začuden sem pogledal roke, ki so bile prazne. Cekarja ni bilo. Kje je cekar? Zdelo se mi je nemogoče, da ga ni. Celo ozrl sem se, kakor da se mi je skrilo za hrbet. Ni ga bilo.

»Kje si ga pustil?«

»Pozabil sem ga,« sem obupno izjecljal.

Ni mi bilo treba šele reči, kaj naj storim. Obrnil sem se in na vso moč stekel po klancu. Bose noge so mi glasno cepetale, nisem čutil peska ne kamenja, ki me je zbadalo v stopala. Iz doline je vstajal vedno bolj gost mrak, na nebu so se prikazovale prve zvezde. Če bi bilo to kdaj drugič, bi mi bili od strahu mravljinici gomazeli po hrbtu in mi vstajali lasje na glavi. Tedaj pa nisem utegnil misliti na strahove.

Cekar me je čakal na Sračnem brdu, na trati, kamor sem ga bil vrgel. Bila je že taka noč, da sem ga bolj otipal kot zagledal. Iz šole domov sem hodil celih sedem ur. Do Sračnega brda in nazaj, polovico poti, pa sem pretekel v pičlih dvajsetih minutah. Bila je že trda tema, ko sem ves upehan in znojen prisopihal domov.

Mati me je čakala ob vogalu hiše. Ko me je zaslišala, je tiho odšla v vežo ...

Tega, kar je bilo potem, rajši ne povem. Saj lahko uganete. Tisti večer je skoraj po vseh hišah pela šiba. Nam, ki so nas mazali z leskovim oljem, ni bilo do petja in smeja. Mene pa je bilo poleg tega še sram zaradi pozabljenega cekarja.

**SLOVENSKO SOCIALNO SKRBTSTVO
IN INFORMACIJSKI URAD Inc.
19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101**

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča Slovence in prijatelje, da bo do nadaljnjega naša pisarna odprta vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu od 11. do 12. ure ali po predhodnem dogovoru. Prosimo vas, da se za obisk v pisarni dogovorite preko e-pošte: slovwelfare@bigpond.com ali preko telefona: **+61 407 056 463 Peter Mandelj** ali **+61 3 9795 8550 Slavka Gorup** ali **+61 409 478 635 pisarna v Kewju.**

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravilo krivic žrtvam vojnega nasilja, za delnice, oporoke, dediščine in prodajo nepremičnin v Sloveniji, pri iskanju slovenske davčne številke in podobno. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: +61 2 6290 0000, faks: +61 2 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: MARKO HAM

svetovalec in namestnik: DAVOR DEVČIČ

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.

We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

**Na kamelah jezdi
sveti trije kralji
in darove nosijo
v svoji dragi halji.**

**Zvezda kaže kraljem pot,
kjer Gospod prebiva,
kaže kralja vseh dobrot,
nanj vso luč razliva.**

**Kralji se razvesele,
ko zazrejo Dete,
tovor svoj mu podare
in še duše svete.**

**Kvišku, bratci, kvišku vsi,
v hlevček pokleknimo
in se s kralji svetimi
Bogu poklonimo.**

**Ti pa, božje Detece,
razprosti ročice
in nas blagoslovi vse,
tvoje smo ovčice!**

